

Naša naloga: Probuja in napredek naroda! Nas namen: ednosti in slogi do cilja!

183. — št. 183.

MAGNA NA MICHIGAN VSAKI DAN BLIŽJA.

KOMPANJE NE MOREJO DOBITI SKEBOV. STOTINE IMPORTIRANIH STAVKOLOMCEV NEČE TRDEGA DELA. DVA SKEBA VBITA. EN SLOVENEK OBSTRELJEN V IZGREDU. DELAVCI, DRŽITE S SVOJIM RAZREDOM; CERKEV JE ZOPER VAŠE KORISTI.

Calumet, Mich., 25. novembra. Stavkolomec Samuel Berman, ki je bil importiran iz Detroit, Mich., je bil vbit v jami Calumet & Hecla kompanije na Calumet. Berman je kamen, ki se je valil v dolino, in družba, kateri je šel za plačilo na pomoč zoper svoj sindikat, pravi sedaj, da je smrti Bermana kriv. Iz tega se vidi koliko težko je za skebe in njih ostale. Berman je bil v jami Calumet & Hecla, če se pobije delavstvo, ki ga je vodil Berman, in če se ne bo, ker z nezdruženim delavstvom ni mogoče postopati kakor hoče, z delavci se mora po postopati s slovekom.

taki nazori tla celo med največje nečestitimi ljudstvi in najfanatičnejšimi katoličani kot so Poljaki, Irski, Meksikanci in sploh med vsemi narodi rimskokatoliškega veroizpovedanja. Če bi imelo delavstvo tako voditelje kot je Keane bilo bi še v tla in ropstvu, bilo bi na mnogo slabšem kot je danes. Razni Keani se niso še nikdar potegnili za delavske pravice zato ker je njih življenje za "špas," delavstvo je pa jako resna borba za kruh, pač pa so ovirali vsako delavsko borbo s kapitalom, in če bi delavstvo ne imelo svojih vodjev, svojih političnih in industrijskih organizacij, katere višji uradnik je tuji nadškof Keane, ima več ali manj moči in vpliva že blizu dva tisoč let, zaznamovati pa žalibog nima nobenega slučaja, kjer bi šla ta organizacija v boj za delavstvo, celo ne za iste priproste člane, ki spadajo k tej stvari in mogočini uniji. In to je tehnični vzrok, da se delavci opriljejo tistih organizacij in tistih vodjev, ki hujajo boj za pravice in koristi delavstva. Da služijo ti vodje svojo plačo, pripoznal bo vsak možak, ker to delo je strokovno delo, je važno delo, je skrb za to življenje in za ta svet; in, če plačujemo vodje, ki skrbijo za oni svet in za posmrtno življenje, plačevati moramo tudi umiške organizacije in voditelje, ker od zraka ne more nihče živeti. Delavci, vi imate ves svet v svojih rokah, treba je le, da se zavedate svoje moči, da se organizujete v unije in v socijalizem, da zavijete z združenimi močmi nasprotniku vrat, in privedete do pravice, katere vam grede kot ljudem, kot poštemim delavcem. Narodni Vestnik nima nobene naravnostne koristi, če zmaga ta ali ona stran; vendar naša dolžnost j svetoviti pravici, in ker smo mi prepričani, da so bili delavci na Michigan bolj izkoriščani kot po drugih rudnikih, šteje mo si v sveto dolžnost, da storimo vse kar je v naši moči, da zmaga delavstvo v tej dolgi in hudi industrijski borbi, da zmaga pravica nad krivico. Pojte z rudnikov, slovenski delavci, če ste možje, in triumfirala bo za stavkarje in za vas pravica. Vi, ki skrbate, ste neposredno krivi bednega položaja na Michigan, ste neposredno krivi izgredov, ki bi bili kaj vredni; stavka visi na vaših ramah — izpodmaknite jih in v nekaj dneh bo vsega gorja konec, in slavili boste vsi skup veličastno zmago za ves delavski sloj!

Whil se je tudi stavkolomec Stanley Wallen, ki je delal za Calumet & Hecla kompanijo. Padel po stopnicah v "boarding house" in si je razbil lobanjo. Če bi se to pripetilo stavkarjem, bi govorili zagnani deputi šerif Klopčič in manj stvar v cerkvi kot očitno namna božjo.

Kako je ta žegnana gospoda na obsejena kapitalistom in deluje v rusije javno in skrito proti delavskim koristim, pokazal je nadškof J. J. Keane iz Dubuque, Iowa, v svojem govoru v novi cerkvi v Minneapolis, Minn., kamor je tudi povabil nekatoičane. Med drugim je ta rimskokatoliški knez povdarjal, da je sedanjih družabnih plov na pravi podlagi, in da je potrebno, da se dosegli premoženje. Seve Keane je govoril vse, se ker je tudi on kapitalist. Zelo pa očitno ne ve kako se obnašati, kako se kopiči premoženje, ne pripozna, da je delavstvo v razmerju z dobičkom kapitalistov slabo plačano, da so delavske razmere krivične in kot Kristov namestnik je zoper iste, kateri je Kristus ljubil, to so revniki, in je iz istimi, katere je Kristus ljubil, to so bogataši. Katoliški nadškof, ki ne gre med ubogo delavstvo, ki ne pozna gorja delavskih družin, ki pozna delavce le kadar so v cerkvi v praznični obleki, je obzalojanja vreden, da se ne izrazimo osterjeje. Če bi bil nadškof Keane ali katerikoli cerkveni ali posvetni dostojanstvenik na obsejen ubogemu delavstvu, ali nepripranski, moral bi uvideti, da mora biti v današnjem družabnem redu nekje krivica, sicer ne bi bilo mogoče, da bi si en delavec v teku nekaj let priselapljal toliko bogatijo kot jo poseduje Rockefeller, Carnegie, Morgan, in drugi taki roparji kruha, ki je bil zaslužen v potu obraza delavcev, ljudje pa, ki delajo in trmajo svoje strehe oblečeni so v oro, in tisoči ter tisoči jih morajo stradati zato ker delajo. Keane je cerkveni knez, a njegove besede so bile zastoj, ker zgrabljajo

Preveč soprogov gre v ječo. New York, 25. novembra. — Mrs Mary Murphy je rada menjavala može. Bila je že dvakrat poročena in zbrala si je še tretjega moža. Ženitovansko izkasnio je dobila pod pretvezo, da je eden mojt mrtve in da je od drugega razporočena; ker ni bilo res, šla je eno leto v zapor.

SENAT JE PRIČEL Z DEBATO O DENARNI PREDLOGI.

Washington, 24. novembra. — Danes je pričel senator Owen, predsednik odbora za bankarstvo, z debato o "Currency" predlogi. On je zoper predlogo republikancev, da se vstanovi centralna banka s podružnicami. Če se bo ta predloga vlekla kot se je tarifna, bo par mesecev predno bo rešena.

Tajnik blagajništva McAdoo je bil navzoč in je poslušal razmotrivanja, ki se tičejo naravnost njegovega oddelka.

JEZERO SE SPRAZNUJE V PREGOVNIK.

St. Louis, Mo., 25. novembra. — Premogovnik v Edwardsville, Ill., se napolnjuje z vodo, ki teče v jamo iz bližnjega jezera skozi razpoko v šaft, štirideset čevljev pod zemljo. Poskušali so vstaviti tok s cementom, a curek vode je vselej odrinil in izpral cement.

Voda teče iz Wolf jezera, ki je eno miljo dolgo in pol milje široko. K sreči so opazili razpoko, predno je šlo 100 premogarjev na delo, ki bi bili gotovo zaliti.

IZPUSTI STO JETNIKOV IZ JEČE.

Columbia, S. C. 25. novembra. Guverner države South Carolina, Cole L. Blease, je pomilostil 100 jetnikov, da zamorejo biti doma na zahvalni dan. Med temi je 52 jetnikov, ki so bili obsojeni radi umora. En jetnik je bil popolnoma oproščen kazni, drugem se je kaznen znižala in vsi drugi so bili spušteni domov za toliko časa dokler se dobro obnašajo.

To je največje število pomilostnežen od strani guvernerja Blease, ki je pomilostil, odkar je zasedel guvernersko mesto pred tremi leti, 900 jetnikov. Na zahvalni dan lansko leto je pomilostil 75 jetnikov.

PREISKOVALCI JAJEC GROZIJO S STAVKO.

Pittsburg, Pa., 25. novembra. — Egg Inspectors unija je imela se je vso noč in je sklenila, da se preloži čas za zahtevo osemurnega dnevnika in \$3. — plače za dan kaj dni po 1. decembra. Ta dan morajo mrzla skladišča v Pittsburgu postaviti na trg nad en milijon ducatov jajc, in delavci so potrebni, da jih preiščejo. Dvajset delodajalec je vsled tega poslalo k sebi svoje zastopnike s ponudbo, da so voljni plačati \$3. — in dovoliti osemurno delo, če bodo delavci delali do 1. decembra pod stariimi pogoji. Unija skuša doseči sporazumljenje še z ostalimi delodajalci.

VLAK TREŠČI V AVTO. PET MRTVIH.

Houston, Tex., 24. novembra. — Štiri vojniki Združenih Držav in šofer so bili vsmrtno ubiti, ko je G. H. & H. vlak sunil v njih avtomobil.

TRI POŽARI STANEJO SKORO \$2.000.000.

Port Huron, Michigan, 26. novembra. — Ogenj je vničil delavnice Grand Trunk železnice. Škoda je skoro en milijon dolarjev in 1000 delavcev je izgubilo delo. Vzrok ognja je neznan.

Akron, O., 26. novembra. — Ogenj je vpepelil veliko poslopje sredi mesta in je napravil okoli pol milijona dolarjev škode. Dva ognjegašca sta dobila telesne poškodbe. Vzrok ognja neznan.

Edmonton, Alta., Can., 26. novembra. — Ogenj je vničil trgovsko poslopje sredi mesta. Škoda znaša blizu štiri sto tisoč dolarjev. Vzrok ognja neznan.

GOSPODINJE NAME - RAVAJO BOJKOTI RATI STARA JAJCA.

Predsednice gospodinjstkih društev delujejo za stavko. Mc Reynolds zaukaže preiskavo. McKellar za skrajšanje časa spravljanja jajec.

New York, 24. novembra. — Uradnice in članice "National Housewife league" (Narodnega gospodinjstkega društva) nameravajo vpriporiti po vseh Združenih Državah bojkot na jajca, ki so bila v mlzih skladiščih, da se prisili trgovce jaje, da znižajo cene. Razglas za bojkot se je poslal v vsako mesto, kjer ima to društvo svojo podružnico, in teh mest je 300. Razglas je podpisan od predsednice in tajnice in pozivlja vse ženstvo, da bojkotira jajca, ker so cene previsoke in, da naj vse ženstvo deluje na to, da se jajca kolikor mogoče malo rabijo dokler se ne znižajo cene na jajca, ki so se pokupila, ko je bila cena za ducat 20 centov in manj in so ležala v skladiščih več mesecev.

Washington, 24. novembra. — Generalni pravdnik Združenih Držav, McReynolds, je naročil, da preišče zvezna vlada trust mrzlih skladišč. Naročil je uslužbenecem njegovega oddelka in distriktnim pravdnikom, po vsej republiki, da dobijo podatke glede dolžitve, da se držijo jajca in druge jestvine predlogo v mrzlih skladiščih, da ne pridejo na trg in, da se vsled tega cene dvignejo. McReynolds se je izrazil, da ima že nekaj podatkov glede držanja jestvin v mrzlih skladiščih v namenom izprazniti trg in dvigniti ceno.

Poslanec McKellar iz države Tennessee je izdal klic na vse prebivalstvo republike, da sodeluje z njim v njegovem napadu na trust, ki lasti mrzla skladišča, katerim pripisuje krivdo visokih cen jajec, surovega masla in mesa. McKellar je prepričan, da je kriv visokih cen življenjskih potrebščin edino trust, ki pokupi stvari po leti, ko so po ceni, jih spravi v mrzla skladišča po pol leta, leto in dalje, inkadar jih zmanjka na trgu, jih postavi na trg pod visokimi cenami. McKellar bo vložil predlogo, ki bi prepovedovala držati v mrzlih skladiščih jestvine delj kot tri mesece.

ZRAKOPLOV PADE DVA MRTVA.

San Diego, Cal., 24. novembra. Vsmrčena sta bila dva častnika zrakoplovskega oddelka zvezne armade Združenih Držav, ker je armada njiu zrakoplov iz visočine delj kot tri mesece.

ZASLUŽENA KAZEN.

Vsaki zločin zasluži kazen. Oni ki prelomijo naravne zakone s tem, da se preobjedo in prenapijejo ter zanemarjajo telesne vadbe in pravi počitek, so hudo kaznovani z nabiranjem nesnažnih snovi v črevesih, ktere snovi začnejo kipeti v telesu ter ga napolnijo z strupom. To povzroča tako zvano auto - intoksikacijo ali samopijanjenje. Moč krvi se bo vedno zmanjševala, postajate sitni, leni in nervozni. V takih slučajih vam priporočamo Trinarjevo ameriško zdravilno grenko vino, ki bo dočela izčistilo telo ter privedlo prebavni sestav k normalnem delovanju. Je zelo dobro sredstvo pri boleznih želodeca, jeter in droba. Pomagalo bo izčistiti kri in ojačati živce.

VLAK VSMRTI ŠEST OSEB.

Berolin, 24. novembra. — Vlak je zavožil v gručo delavcev ravno zunaj mesta, in vsmrtil je šest delavcev, dva sta bila pa težko ranjena.

POLITIČNI JETNIKI RUSIJE SAMOMORILCI.

Berolin, 24. novembra. — Več sto slavni Rusov in drugoročev po Nemčiji, Angliji, Franciji in po drugih državah je apeliralo na ljudstvo v več evropskih časnikih, da priskočijo na pomoč ruskim izgnancem in političnim kaznjencem.

Med ruskimi političnimi izgnanci se dogaja mnogo samomorov, ker je samomor edina njih rešitev. O samomorih ruskih izgnancev bo posebni odbor v kratkem obelodanil dejstva.

HUERTAVA ARMADA BEŽI IZ KRVAVE BITKE.

Salazar in Oroco popolnoma premagana. Ustaši se ne bojijo več napada na Juarez. Pomanjkanje streljiva krivo, da ustaši ne nadlegujejo begune. Več sto mrtvih.

El Paso, Tex., 25. novembra. — Ustaški general Pancho Vila je premagal popolnoma Huertove vojsko v bitki pri Tierra Blanca zadnjo noč. Na celi črti bitke, ki se je raztezala v dolgosti 20 milj je bila zvezna vojska popolnoma poražena in spustila se je v beg v najgrši zmešnjavi.

Zvezna generala Salazar in Oroso skušala sta zastoj spraviti zopet skup njih razbito vojsko in zoperstaviti se ustašem, koji so jim v malih oddelkih vedno sledili; glavni del ustašev je bil pa za držan od zasledovanja radi pomanjkanja streljiva.

General Vila je vjel dva zvezna vlaka, več sto zveznih vojakov in mnogo živeža. Ustaši so izgubili okoli sto mrtvih in 200 ranjenih zvezna vojska je pa pustila na bojnem polju okoli 400 mrtvih in 1000 ranjenih in ker se ustaši ne zmenijo za nje, ampak so jih pustili umirati v groznih mukah na bojnem polju, so pristaši Huerta v Juarez apelirali na ljudstvo, da pošlje ranjenem na pomoč zdravnike in strežnice in da se spravijo ranjeni v bolnišnice.

V bitki je bilo največje število jaštva kolikor se ga je kdaj bojevalo na meksikanski zemlji od leta 1848. Vila je poveljeval 7500 ustašem, zvezna vojska je pa štela 9500 vojakov, tako, da je bilo 17,000 mož v ognju.

Boj se je pričel pri Tierra Blanca, kjer je zvezna vojska odprla ogenj na ustaše. Ob petih popoldne začeli so pokati topovi na obeh straneh in eno uro pozneje so ustaši pod generalom Villa napadli zvezno črto. V malo minutah se je vnel boj na celi črti. V nekaterih krajih je bila bitka tako srdita, da so se vojaki in ustaši spoprijeli z rokami. Začetkoma je Villa branil svojo stališče; okoli polnoči je pa ukazal napad. Kmalu po polnoči je skušal general Salazar z 2000 vojniki napasti levo krilo ustašev, a bil je skoraj vjet. Vila je ukazal ustaškem generalu Hernandez, da naj vjame Salzarja, da ga bodo v Juarez javno usmrtili "kot svarilo izdajalec." a bojeval se je vzlic rani.

Da nimajo ustaši več straha, da bi jih zvezna vojska nadlegovala pri Juarez kaže dejstvo, ker so izkopali vse bombe okoli mesta in porazali vso bodeča žica, katere stvari so napravili ustaši za slučaj napada na Juarez.

Douglas, Ariz., 25. novembra. — R. Niegro je dospel semkaj in je izpovedal, da se je rešilo smrti le osem izmed 150 vstašev, ki so napadli Mexicali. Vsi drugi so bili vsmrtni od zvezne vojske ali pa so umrli v pešeni puščavi.

JESSIE WILSON IN FRANCIS SAYRE PROCENA V BELI HIŠI

TRINAJSTA NEVESTA V BELI HIŠI NI OBLJUBILA ŽENININU "PODLOŽNOSTI." NOVOPOROČENCEMA DOHAJAJO KRALJEVSKI DAROVI.

Washington 25. novembra. — Gospodična Jessie Woodrow Wilson, druga hčer predsednika in gospe Woodrow Wilson se je poročila s Francis B. Sayre iz New Yorka ob 4.30 danes popoldne. Ženin in nevesta sta sklenila zakonsko oblubo v vzhodni sobi Bele hiše v prisotnosti inozemskih diplomatov v svojih uniformah, najvišjih uradnikov Združenih Držav, članov bogataštva mesta Washington, in več stotin prijateljev in sorodnikov družine Wilson. Poročil ju je presbiterijanski duhovcn, Rev. Silvester W. Beach, iz Princeton, N. Y.

Ženitovanje ni bilo priprosto in po šegi ljudovlade, ampak bilo je razkošno — kraljevsko. Ženstvo je bilo v dragocenih oblekah, sobe so bile napolnjene s krasnimi cvetkami, zelenjem in palmami, predsednikovi čuvaji in spremljevalci bili so v krasni opravi, nevesta bila je bogato oblečena kot kraljica, sploh vse je napravilo trinajsto poroko v beli hiši eno najbolj pomembnih.

Rev. Beach je bil zjutraj v Beli hiši in je obiskal nevesto. Beseđa "pokorna" je bila izpuščena v oblubi zvestobe žene napram možu, drugače se je pa sklenil zakon po presbiterijanski verski sekti.

Ženin in nevesta sta šla v Vzhod do sobe Bele hiše ob zvokih, katero je igrala zvezna mornarica, in

godbo je spremljalo petje dečkov iz protestantske cerkve.

Nevesta v beli obleki iz satina je stopala pred oltar naslonjena na levo roko očeta, predsednika Woodrow Wilson. Za njo je stopalo pet družic, med njimi dve sestri neveste, in štiri tovariši. Pred oltarjem so čakali nevesto duhovnik, ženin in njegov tovariš.

Vse je bilo tiho v sobi, ko je duhoven sklepal zakom, in ko je izgovoril svoj "amen," je čestital novoporočencema. Takoj za tem sta odšla ženin in nevesta v Višnjevo sobo. Tu so gosti izrekli novoporočencema voščila in trajalo je nad eno uro predno se je končalo. Potem sta pogostila goste predsednik in gospa Wilson.

Ob šestih uri zvečer sta se novoporočena odpeljala na medene tede dne, vendar ni znano kam.

Novoporočena dobila sta bogate darila iz Evrope in Amerike, darilo je prišlo iz poslanske in senatne zbornice tudi razna društva v mestu Washington so tekmovala v darovanju spominskih daril.

Ženitnijsko torto (wedding cake) je pripravljala nek new yorški sladčicar štirinajst dni, in na dan poroke se je razdelila v skoro tisoč kosov med goste ter poslala se tudi onim prijateljem in sorodnikom ženima in neveste, kateri niso mogli biti prisotni.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

Kadar kupujete lote in zemljišča bodite previdni, predno štejete denar. Če že kupujete lote ali zemljišče oglejte si stvar sami. To smo že parkrat povdarjali v Narodnem Vestniku, a žalibog, to je še vedno glas upjočega v puščavi.

Čilčakani, ki kupujete lote pri jeklarni v Duluth, ne sedite vsakemu tujcu na limanec, ampak kupite od zanesljivih, poznatih mož. Zvedeli smo, da nekateri prodajalci niso povsem zanesljivi, zato raj pozor predno štejete denar. Oglejte si lote sami in prepričajte se pri lastniku, da boste dobili iste lote, katere kupite, in da ne bo isti denar, katerega vi štejete, ostal v žepih agentov.

PET TISOČ MOŽ V IZGREDU TRI MRTVI.

Pretoria, Južna Afrika, 24. novembra. — Pri Premier premogovniku blizu Pretorije so bili grozni izgredi stavkarjev. Pet tisoč mož izmed 22,000 stavkarjev je bilo v izgredih, in policija je vstrelila tri izgrednike, ki so bili sami domačini ali Zamorci. Izgredniki so oplenili mnogo trgovin.

SLAVNI ZRAKOPLOVEC PADE V SMRT.

Buc, Francija, 25. novembra. Edmond Perreyon, eden najbolj znanih zrakoplovcv v Franciji, je bil danes vsmrčen ker je padel s svojim zrakoplovom iz visočine na zemljo.

Perreyon je imel tri prvenstva za visoko letanje. Pri Buc je letel sam 19650 čevljev visoko, drugič imel je seboj potnika in je letel 16368 čevljev visoko, in tretjič je letel pri Dumaju z dvema potnikoma 15480 čevljev visoko.

STAVKA ELEKTRIKARJEV V SCHNECTADY. N. Y.

Schenectady, N. Y., 25. novembra. — Sedem tisoč uslužbencev General Electric kompanije je šlo na stavko danes zjutraj ob 8 uri. Delavci in delavke so šli iz dela med seboj vodjev podjetja in unijskih uradnikov.

Stavka se je začela ker je kompanija odslovila okoli 2000 mož radi pomanjkanja dela, in ker je odslovila več unijskih kot neunijskih delavcev.

5 ZAKLANIH V TEPEŽU PO NOČI.

Philadelphia, Pa., 25. novembra. Dva moža sta mrtva in trije umirajo vsled tepeža z noži v temni sobi v inozemskem delu mesta.

Italijan Frank Scarpeto je dal aretirati necega Italijana, in zato so prijatelji aretiranega vdrli po noči v Scarpeto sobo. Vnel se je tepež, petrolejska svetilka je vgasnila in topli so se z noži v temi.

Pet mož je zadobilo smrtne sunke z nožem in dva sta že umrla. Scarpeto in njegov brat sta med težko ranjenimi. Policija je aretirala šest mož, ki so bili v klanju.

POŽRE 17 IGEL.

New York, 25. novembra. — Bessie Rizmaric je požrla 17 igel s samomorilnim namenom in ima tudi fanta, ki je voljen jo vzeti za ženo, vzlic temu bo pa poslana nazaj v Evropo.

PET SE JIH ZATRUPI S KOSTANJEM.

Glastonbury, Com., 26. novembra. — Pet oseb je umrlo, ker so jedli veverice, katere so jedli kostanj, ki je bil radi tje strupen.

IZ NOVE DOMOVINE.

DULUTH.

— Eli Radković, znani tukaj-šnji rojak, ki lastuje Park hotel, se je vrnil iz lova blizu Drummond, Minn., vendar pa ne sam, ampak seboj je imel velicega srnjaka, ki je tehtal 250 funtov. Rokaj Radković delil je svojo lovsko srečo tudi s svojimi narodnimi brati Slovenci, in tako smo tudi uslužbeni pri Narodnem Vestniku imeli enkrat divjačino za kosilo.

Spomniti se nas je pa tudi naš rojak Frank Zajec iz Oliver, Wis. Mi smo vedno mislili da Zajec ne more vstreliti srnjaka; vendar to pot je slo, in, da nas je naš rojak, Zajec, prepričal, da zna streljati postal nam je prav lepi kos srni-ne.

— Duluthska policija pod komando generala Hickena je zopet enkrat pokidala. Policija je vdrla v Elgin hotel in je aretirala dva trgovska pomočnika in njih žene, češ da so vlačgarji in ko jih je pripeljala pred policijskega sodnika, pokazala sta oba para ženitovanjsko licenco, ki je pričala, da so poročeni, in policija jih je spustila.

Ko je policija vdrla v njih sobe, je zaukazala možema in ženama, da se oblečejo in gredo z njimi, vzle temu, da sta moža zatrdjevala, da so poročeni, in vzle temu, da so ponudili policajem poročna potrdila. Policiji niso hoteli ničesar videti in slišati, ampak so vzeli zakonske, ki so stanovali v hotelu, siloma na policijsko postajo. Ženske ste ležale v postelji, in policija ni hotela iti iz sobe ampak so se morale ženske obleči v njih prisotnosti.

Meščani se zgražajo nad takim postopanjem, da vdre policija v sobe in jemlje iz postelje poročne. Razmere so take dandanes, da je mnogo novoporočencev prisiljeno živeti v hotelih; in, če je policija tako malo podučena o postavah, da bo moral vsak oženjen mož in omožena ženska imeti na hrbtu pripeto poročno potrdilo, smo res daleč prišli v Duluthu pod vladno pretiranega komisarja Hickena. Policija v Duluthu ne ve drugega kot prežati na zaljubljen pare in pritiskati na kljuko salunov, ne ve pa, da je zato postavljena, da bi morala varovati osebe in blago, in skrbeti za mir in red. Razmere v Duluthu so take, da bodo morali volilci pri prihodnjih volitvah z brezovko pomesti po uradnih mestne uprave.

— Zadnji petek smo imeli v Duluthu čudno vreme za mesec november. Po moči se je bliskalo in grmelo je, ter padal je lahko dež. Drugo jutro je kmalu solnce prisijalo skozi oblake in dneve imamo od tedaj kot meseca maja. Sploh je vreme jako prijazno za sedanji čas, in četudi smo v severni Minnesoti, še letos nismo videli snega.

— Delavski sloj imel bo letos malo puranov na mizi, kot se predragi. Cena puranov v Duluthu je od 25 do 30 centov funt, in delavski oče se mora dvakrat premisliti predno izda svoje cente za tak luksus.

V našem uradu so se zglasili: Rojaka Anton Klun in John Šilec iz Chisholma na potu v Sodržico na Kranjsko.

Rojak John Agnič, salunar na Eveleth in Maks Volčanšek iz Eveleth Minn.

Herman Toman, prodajalec lotov pri jeklarni v Duluth, iz Chicago, Ill. Rojak Toman je vzel optično na več lot pri jeklarni.

AURORA.

— Zadnji petek se je podučevalo majnarja v Hearing auditorium o rešilnem znanstvu v jama. Jamski rešilni železniški voz št. 8, kojega pošiljajo Zdržene Države pa različnih majnar-skih naselbinah, je prišel tudi v naš kraj. Podučevalo se je o rešitvi v rudnikih in v Hearing auditorium se je kazalo rešilno delo s premikalnimi slikami, in podučevalo se je kako se rudarji rešujejo, kako se jim da prva pomoč, kako se obvežejo rane, in druge praktične stvari.

BIWABIK.

— Delo pri gradbi novega šafta pri Ruddy rudniku hitro napreduje. Kakor hitro bo šaft gotov, začeli bodo rudo dvigati. V ostalem je pa delo v tej okolici za to zimo večinoma vstavljeno.

— Roparji so vlomili v trgovino Maks Glassner-ja in so odnesli plen v vrednosti \$300. — Vkradli so 14 oblek, 4 ročne kovčge, en par čevljev, dve uri in \$6.75 v gotovini.

Tatovi niso bili zadovoljni s tem in so vlomili tudi v salun J. P. Sullivan-a in so vkradli iz "cash registra" \$30. — v gotovini in cel kup cigar in več steklenic žganja. Stikali so tatovi tudi po New Hill hotelu pa niso ničesar dobili.

ELY.

— Tukaj je umrl John Gianotti, ki je bil eden prvih trgovcev na Ely. Bolehal je dolgo za vodeniko. Bil je star 54 let, in zapušča ženo in sedem otrok.

EVELETH.

— Eveleth auditorium, katerega je zgradilo mesto pred enim letom, se bo v uporabljal čez zimo za gledališke predstave. Prva predstava se je vršila zadnji ponedeljek.

ZAHVALA.

Dne 8. septembra pogorela mi je hiša z vsem pohištvom.

Tem potom se najsrčneje zahvaljujem Maks Volčanšku, pri katerem sem bil zavarovan, ker mi je v tako kratkem času preskrbel zavarovalnico. Priporočam rojakom, da se zavarujejo proti ognju pri rojaku Maks Volčanšek, kateri zastopa najboljšo družbo, ki v slučaju nesreče v kratkem času izplača zavarovalnico.

Ob enem se tudi zahvaljujem vsem rojakom na Eveleth, kateri so mi v nesreči priskočili na pomoč.

John Povnič.

TOWER.

— McCombe rudnik obeta dobro bodočnost. Zastopniki neke bogate vzhodne družbe so se začeli zanimati za ta rudnik. Rudnik odkriva Mutual kompanija, in je dobila iz njega že mnogo bogate rude, katero ima na "stock pile."

V odgovor na več vprašanj od rojakov iz Soudan in Tower, glede ulaganja denarja, tem potom naznanjamo, da istega lahko pošiljajo po pošti na naše stroške, če sami nemorejo ali ne vtegnejo sem. Banka plača obresti po 3 odstotke od prvega dneva uloge in denar se lahko vsak čas dvigne. Pojasnila glede posojil; in druge važne stvari se dajejo pisмено na zahtevo. Priporočamo se vsem cenjenim rojakom in jamčimo za popolna tajnost vseh nam zaupanih zadev, kakor tudi za hitro in pošteno delo.

First State Bank of Ely, Minn.

MARBLE.

— Hill rudnik je prenehal z delom za to zimo in odslovljenih je bilo 125 rudarjev. Tudi na bližnjem Taconite se slabo dela.

VIRGINIA.

— Progressivna stranka je imenovala kandidatom za župana R. J. McGehee-ja. Sedanjji župan Murphy neče več kandidirati. Aldermanom so bili imenovani: druga vrd William Winberg, tretja vrd F. J. Moilan, peta vrd E. C. Strauss, šesta vrd W. H. Harvey. Kandidata za prvo in četrto vrd bosta imenovana pri drugi seji.

— Madrid rudnik bo prenehal z delom o Božiču. Če bo ta rudnik drugo leto posloval ali ne še ni določeno.

— Tukaj na "South side" bodo začeli delati novi šaft, ki bo globok okoli 500 čevljev in bo napravljen iz cementsa. Železna ruda se začne pri globočini 75 čevljev.

— Kaj je letos s slovenskimi lovci, da so tako tihi. Nič se ne čuje o njih. Jaz sem bil na lovu ko maj eno popoldne, pa sem komaj domov prinesel divjačino. Lep pomož, kako se obvežejo rane, in druge praktične stvari.

IRONTON, MINN.

Za stavkarje na Michigan!

— Slavno uredništvo "Narodni Vestnik," Duluth, Minn. Bratje Slovenci in Hrvati ustanovili smo tukaj na Ironton, Cuyuna Range, društvo pod imenom "Ironton št. 197," in priklopili smo je k S. N. P. J.

Pri današnji seji spomnili smo se tudi vrlih michiganskih stavkarjev, in vsak je prispeval za nje po svoji moči. Kliče moji iz dna srca: "Bratje ostanite zvesti svojem razredu! Držite se kot močje, in zmagati morate slednjič!"

Pozdrav vam bratski, stavkarji in vaše družine.

J. Suhodolec in Joe Pavlin, nabiralca.

Prispevali so sledeči: po \$2. — Jožef Pavlin in Jim Peterson; po \$1. — John Grahek, Sam Hribar, Jožef Majerle, Frank Benčina, Rudolf Pogačnik, John Suhodolec, Mihael Medved; po 50 centov, Janko Bradovič, Tom Tomaz, Luka Nagode, Petar Smilenič, Peter Bižal; po 25 centov, Peter Rumanič, John Rumanič, Martin Nemančič skupaj \$14.25.

— Prijatelj lista je nabral na Gilbert Minn. Neimenovan \$1. — po 50 centov, Ignac Cokman, Anton Tomazič, Franc Košak; po 25 centov, Matevž Zandar; skupaj \$2.75. Vsega skupaj odposlali smo na W. F. M., skupnih prispevkov \$144.70.

NOVICE MED SLOVENCIV AMERIKI.

Obsojen na 10 let je bil rojak Louis Berčič, ki je ustrelil svojega rojaka Antona Sturgele-a v Red Lodge, Mont., dne 2. junija ob dveh zjutraj. Fantje so pili in plesali, nazadnje so se stepli, in konec je bil umor.

Berčič bo zaprt v montanski državni ječnici v Deer Creek.

Poročila sta se v Sublet, Wyo., rojak Jakob Stiglic in gospodična Mary Budna, oba iz Rečice na Spodnjem Stajerskem.

Umrl je po mučni bolezni rojak Frank Hoffman v bolnišnici v Salt Lake City, Utah.

Vbilo je rojaka Josipa Jelničar-ja v Orient, Pa. Šel je zdrav na delo, in nekako ob treh popoldne se je utrgala nad njim plast premoga, ter ga je podsolilo. Zadobil je smrtne poškodbe za katerimi je drugi dan v bolnišnici v Uniontown, Pa., umrl. Doma je bil iz vasi Vrh pri Višnji gori. Bil je član društva Slovenski Delavec št. 85, S. N. P. J., ki mu je privedilo lep pogreb.

Ponesrečil je v premogovniku v Gross, Kans., rojak Andrej Zvegljič. Padel je nanj težki kamen, zlomil mu je nogo in poškodil mu je prsa. Spravilo so ga v St. Cr. men bolnišnico v Frontenoe, Kans. kjer je umrl po štirinajst dni trajajočih mukah. Ranjki je bil doma iz Zagradca, občina Blanca pri Sevnici. Star je bil 30 let. Zapušča v Ameriki tri brate, v starem kraju pa stariše in brate.

Ubito je v rudniku v Radley rojaka Matevža Birka.

Poročil se je v Gross, Kans., rojak Anton Kunšek, rodom iz Čanjev pri Sevnici z gospodično A. Kranje, rojena v Ameriki.

Umrl je v Goldfield Colo., rojak Frank Luzar, rodom od Novega mesta. Zapušča žalujočo soprogo in štiri male otroke.

Vmoril je svojo ženo rojak Štefan Lončar v Steelton, Pa. Prerezal ji je vrat, ker ni hotela zjutraj vstati in napolniti svoje torbice z lunčom. Morilec je ponesrečen.

Marija Cerar, doma iz škofjeloškega okraja se je pripeljala s parnikom iz Trsta v New York. Seboj je nosila veliko eulo in ročni kovčge. Lase je imela dolge, vte okoli glave. Bila je velika močna kranjska micka — 5 čevljev 10 palcev visoka, in tako kot Martin Krpan.

Na Ellis Islandu je začela igrati na orgljice in plesati. Dva tovariša sta se ji posmehovala, zato jima jih je pošeno na grbo naložila. Zdravnikom se je ta moč ženske čudna delala, pogledali so jo in videli so, da je — "mandele." Nasledek je bil, da hodi sedaj Marijka z ostrizeno glavo in v hlačah, in bo poslana nazaj, da ji dajo avstrijski oblasti možko ime.

Umrla je v Waukegan, Ill., soproga rojaka Matt Ogrina na porodu. Zapušča pet nedorastlih otrok. Naše sožalje!

Vtonila sta starišem Martinčič

v Joliet, Ill., dva sinčka, 6 letni Albert in 3 letni Tonček. Otroka sta se igrala na bregu kanala. Kanal ni zagrajen in na dotičnem mestu je kanalsko obzidje zrahlano in zrušeno. Mlajši deček se je igral ob tem zrahljanem obzidju in je zdrčal s kamenjem vred v derečo vodo. Neki uslužbenec v elektrarni nasproti je videl stvar, a pomagati ni mogel. Obvestil je sosede in policijo, a ko so prišli na lice mesta prvi reševalci, ni bilo že tudi starejšega dečka nikjer; tudi on je zdrčnil v kanal in vtonil. Oče in mati sta nevtolažljiva. Krivo nesreče je mesto, ker ne za gradi nevarnega kanala. Naše sožalje.

Umrl je v Oglesby, Ill., rojak Alojz Butara iz Cerkelj na Dolenjskem. V Ameriki je bival 22 let. Tukaj zapušča tri hčere, v starem kraju pa ženo, sina in hčer.

POZDRAV IZ DULUTHA.

Na poti v staro domovino poslavljam se od vas, cenjeni prijatelji in prijateljice na Chisholmu, in želim vam srečo in zdravje. Teško se mi je ločiti od vas, tovarišev, vendar razmere me silijo v domovino. Le pišite pridno v naš domači list N. V., da bom zvedel tudi v starem kraju kako stojte stvari na Range. Na srečno svljenje!

Anton Klun.

KATASTROFE.

Ogenj, voda (zrak in zemlja, drugače v sovrastvu živeči, so se združili v jezi proti človeštvu.

Parnik vozi ponosno čez široki ocean, na njegovem krovu se sprehajajo ljudje v sladki nađi na novo zemljo, na novo domovino. Kanada, dežela prihodnosti, je cilj njih dolgega potovanja.

Doma v stari domovini sedijo žena in otroci, ter čakajo željno poročila od svojega moža in očeta, je li srečno dospel na novo zemljo, zemljo bogastva in sreče, napredka in razvoja, na zemljo Kanado.

Glej, tu se pokaže sivi dim, ne iz visokih dimnikov, temveč privali se iz vseh odprtih izpod krova parnika Strašna vročina objame cel parnik. Ogenj! ogenj! — Parnik gori na sinjemu morju.

Kdor ni bil nikdar na morju, ne more si to strašno katastrofo predstavljati. Morje je nemirno. Črni oblaki podijo se po zraku sem ter tje. Voda, voda — nič nego ledeno mrzla vodna puščava, nič nego neizmerna globočina velikanskega oceana, nič nego voda in črne oblake vidijo prestrašeni ljudje pri grozni luči, katera gori njim pod nogami in vse okoli!

Jekleno in železno telo parnika postaje goreče rudeče in cvrči strašno v mrzli vodi. Parnik bljuje plamen in gosti dim. Mož in oče je pod koso smrti, ker se je predmirno potovali v tuj, a bogato Kanado, iskati kruha in sreče za sebe in svoje drage. Obupni klič in nečloveško upitje se razlega proti nebu — toda nič ni, ni skale ne otoka, nobene zemlje, katera bi rešila nesrečneže. Eden za drugim skoči v hladni grob neusmiljenega oceana, da se reši strašne smrti v ognju. Tako je neusmiljena voda!

In z materjo Zemjo ni mnogo boljše.

V globokem premogoku dela in rije armada ljudi — očetje, sinovi, bratje, sorodniki, prijatelji, znanci, tovariši. Udarce za udarcem se čuje in črni dijamant pa da pred delavčeve noge, pokoren močni rok in krampu, katerega vihti delavec. Vozček za vozček kom naložen s črnim dijamantom drvi skozi šaht na površje zemlje, na beli dan in od tu v mesta v tvornice na lokomotive, na parnike in v palače milijonarjev. On pa, kateri ga kopa se trese od zime v kompanijskih bajtah, tistih par ur, ki so mu namenjene za počitek. Mogočni dijamant, kateri suče kolo kulture se kopa povsod manj ali več globoko v osrčju zemlje.

En strašni grom — zemlja se strese udre se rov — in potem kratka smrtna tihoča. — Toda ne samo stotine železnih krampov je nehalo biti — ampak biti je prenehalo tudi stotine človeških srec. Zasuti so pridni delavci, kateri bi bili vse zvezde in solnce in meseci padli na nje. Kri obstala je v žilah in v srecu delavca, v srecu moža, očeta, brata in prijatelja, kateri se je predzrnil globoko pod zemljo, ne toliko po srečo kot po

vsakdanji kruh za sebe in svoje. Zasut je, živ zasut, mogoče mrtev zasut — za kapital, kateri razkosno in brez dela živi v bogato opremljenih palačah. Umirajoča usta rotijo zatiralec delavstva, še peče se poslavljajo od nesrečnih udov in zapuščenih sirot — vse zdihuje po zraku, zraku — O, mati zemlja, ali ti je res neskončno usmiljeni Stvarnik zapovedal, da moraš postopati napram delavcu tako kruto!

In zrak! Visoko pod solncem plove mogočni zrakoplov; največji velikani v sedanji dobi, kateri je hotel vladati morje in zrak! Kakor orel plove zrakoplov po zraku na svojem ženitovanjskem potovanju. Človek, ljudec sedijo v njegovem telesu, ponosni, da bodo vendar enkrat ukrotili zrak, in se vozili po njemu kakor po morju in po zemlji. Vendar račun je brez krmarja. En močni pok kakor grom, in človeški udi letijo po zraku kakor krogle v vojski.

V par minutah je vse zopet mirno a velikanski ptič in njegov kovinski telo leži na zemlji, in pod podrtijo je smrt in sanje človeške.

Ni li toraj vsa narava proti človeštvu? Res dolina solz!

Mike Krantz.

PEGOD.

Sredi asperskih poljan stoji v prosodno zlatem hladu jesenskega solca francoski petindvajstletnež in se ozira po jasnem nebu. Mladostno napeta lica se božijo v otroški usmev zmagoslavne objesti, roke preiskujejo zanesljivost zamo tanega jermenja, ki mu bo skoraj obdajalo široka pleča in ga spajalo z rjavkastim blieriotovcem v novo bitje, čaroben skupek materije in duha, sladkovodane neveste v osrčjujem objemu nebrzdane ženinca. Ta duševno - meseni del zračnega kentavra stoji v zelenem strnišču kakor čudodelni kip mogočnega priprošnjika v bogatem božjepotnem oltarju. Nevidne niti se pleto od njegovega telesa po deželi in vlečejo k njegovim nogam občudovanje pisane nebrojnosti. Priroda sama nazdravlja mlademu neugnanu: kar je hranila krasu in dragocenosti, vse si je nadela za to izredno svečanost zračne orgije. Nepopisna krasna jesen, druga leta do smrti žalostna vdova, je letos bolj podobna po nekajmesečnem zakonu ločeni madami, ki kaže za uživanje več daru, nego za povijanje in dojenje.

Za donavskim nasipom drvi hrupna procesija črnih, zelenih, rjavih, rumenih avtomobilov. Motorji pogravajo in krulijo kakor izlakana praseta, medeni okovi kočij leskečejo v solnce, steklene šipe žarijo kakor ognjena žrela, židani pajčolani prepregajo razgrete evetoče obraze in frfotajo v vetru. Ti mladi ženski obrazi niso samo dražestni, te Dunajčanke niso samo lepe, samo krasne — kako naj povem: "fringantes et pimpants" bi se reklo v Pegoudo v materinščini, to se pravi take, da bi še belovek vlovil za frfajoči pajčolan, postal sam veter ali pajčolan in šepetal njegovi lastnici vso pot tja in nazaj same sladke neumnosti v uho, da bi se deva brez konca smejala in bi lesket njenih belih (morda tudi zlatih) zob obil vsa bujno prelest mlade duše, ki duhti bogve kateri drugi prav tako bujni prelesti nasproti.

Še par ovinkov še par skokov prek poljskih jarkov. Izza griča zardi strma streha belega zvonika in naša cesta se spoji z drugim dotokom človeške radovednosti, ki se danes nič ne meni za Fernkor-novega asperskega leva ne za vitki obelisk na desni, temveč dere neudržema skozi vas proti vihrajočim zastavam nad hangarji. V naglici kupimo listke in še preden se dobro prerijemo do želez- ne mreže, se zameša med orke- strove ritme hrzasto, sukovito ropotanje motorja, v zeleni ravnini zablesti bela Pegoudova oprava in kakor bi trenil: zračni kentavr jaše proti sinjemu nebu.

Jaše, jaše v drznih skokih in strmih krivuljah skozi nevidno, go- stoseč naplaščenega zraku in se spusti, ko doseže primerno višino — škričanček v poletnem jutru — navpik proti tlom. Sreč, ki bije v aluminijevem oprsu tega velikanskega ptiča z repom proti nebu in s krili navzdol, se odzoveje vsa srca širom poljane v mogočnejšem, hitrejšem utripanju, roke se dvignejo kakor same, grlo ne more, da ne bi obsulo junaka z glasnim

(Nadaljevanje na 8. strani.)

BARROWS, MINN.

Naselbina z veliko prihodnosjo. Milijone ton železne rude se bo tu skopalo. V srcu izvrstnega rudarskega okraja. Izvrstne prilike za vsakojako podjetje. Poslužite se prilike sedaj, ko je še vse v povoju, in kupite loto. Prodajamo lote na lahke odplačila. Podrobnosti zveste pri

Iron Range Townsite Co.

TORREY BUILDING
DULUTH, MINN.

ROJAKI! ORGANIZIRAJTE SE NA POLITIČNEM, DELAVSKEM IN GOSPODARSKEM POLJU. V ORGANIZACIJI JE MOČ IN NAPREDEK VSEH SLOJEV!

Slovenska trgovina

NA NOVO OTVORJENA V MANTEL-NOVI HISI.

V zalogi imam vsakovrstno orodje, železnino, pohištvo, peči, štedilna ognjišča kuhinjsko posodo itd.

Dalje imam v zalogi olje, barve, vrata, okna, sploh vse, kar se rabi pri grajenju hiš.

Preskrbujem tudi vsa kleparska in vodovodna dela.

Peoples Hardware & Furniture Store

ELY, MINNESOTA

NARODNI VETSNIK ZA VAS, VI ZA NJEGA.

Nič ni zastoj

Vi ne plačate nič več za našo moko kot za katerikoli drugo. Ampak Vi dobite PRISTNEJŠO in BOLJSO MOKO in VEČ KRUHA iz nje kakor iz katerikoli druge.

Duluth Universal moka

(Najboljša moka za kruh)

Poskusite našo pristno ZMEŠANO PSENIČNO moko.

DULUTH UNIVERSAL MILLING COMPANY.

Narocajte se na največji slov. polutednik "Narodni Vestnik".

Ugodna prilika!

za one, ki so se odločili iti na farme ter postati neodvisni. V severnem delu Wisconsin, v okrajih ali county: Clark, Rusk, Chippewa in Price, je naprodaj mnogo tisoč akrov dobre farmerske zemlje. Blizu mest, trgov, železnice, šol in tovarn za papir. Lepe ceste, čista, hladna voda, zdravo podnebje. Rastejo vsi oni pridelki, kot v stari domovini. Cene nizke (\$15.00—\$20.00 aker) in lahki plačilni pogoji; vsakdo ima čas plačevati pet let po dogovoru. Kupujte naravnost od lastnikov. — Oglejte si svet in pre-pričajte se na lastne oči o kakovosti zemlje. — Kupec se voz-nja povrne.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti osebno ali pisмено na upravnika: LOUIS BEWITZ, 198 First Ave., Milwaukee, Wis.

"Narodni Vestnik"

National Herald.
Slovenian Semi-Weekly.

Owned and published by the
Slovenian Printing & Publishing Company
a corporation.

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly \$2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest

Rates on application

Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office
Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.

"NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.
Znaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:

Za Ameriko in Kanado za celo leto . . . \$2.00
za pol leta . . . \$1.00

Za Evropo za celo leto . . . \$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Denarne posiljitve in dopisi se naj posiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street,
Duluth, Minn.

NAPREDEK SLOVENCEV.

(Konec.)

Velik narodni greh je, da Slovenci ne kupujemo potrebščin pri svojih obrtnikih in trgovcih, dokler nas ti tako počeno in najbrže boljše postrežejo kot drugorodci. Večkrat se zgodi, da ne more v slovenski naselbini shajati slovenski trgovec, njegov sosed, nemški žid, pa bogati od slovenskih dolarjev. Da se ne more narod pod takimi razmerami dvigniti gospodarsko in politično je samovmevno. In to je isto v starem kraju kot v Ameriki. Slovenski trgovec v slovenski naselbini, bodisi v Evropi ali v Ameriki, nekaj pomeni. Če se podpira, se s tem res direktno koristi njemu; vendar se pa tudi koristi narodu, ker je s tem večja narodna posest, in ta igra v javnosti veliko vlogo. Vendar pa se obrača v tem oziru na bolje, tako tukaj kakor v starem kraju, in slovenski trgovci in obrtniki napredujejo, sicer počasi, a vendar je napredek po nekaterih krajih rezvelseljiv. Narodno trgovstvo je za vzgled in blagostanje naroda važno in potrebno, in delovati je vse povsod na to, da se naše trgovstvo in naša obrt povzdigne, ker to se da storiti brez žrtev.

Napredek pomeni za narod tudi napredno življenje. Kakošna vrednost je, ako mati majhno dete uči spoštovati in ljubiti svoj narod. Imamo sicer Slovenci vrle narodne matere, vrlo narodno življenje; žalibog pa, da je mnogo tacihi, ki postanejo poturice, kakor hitro denojo modro kačega družega naroda na svoj slovenski život. Razveseljivo in za narod veličanske vrednosti je, če krepki narodne vrste tudi narodno življenje in spravlja sad svojega telesa v narodne polke. Matere slovenske v Ameriki, opozarjajte svoje otroke na njih narodnost, uživajte v njih nežnih srečih ljubezen do svojega naroda, in učite jih materiščine. Nikdar ne zabite na narod svoj, in z vašo pomočjo bo narod slovenski vendar držal svoje. Vi, možje, pa spoštujte slovensko ženo, na kateri sloni ves slovenski rod. Mož, ki svojo ženo preobremenuje z delom, ki jo trpinči in zaslužuje, dela zoper svojo lastno korist, dela zoper narod svoj. Žena je tako človek kot je mož, ona je tako potrebna za obstoj naroda, za obstoj in napredek človeštva kot je mož, zato naj se ji dajo tudi iste dolžnosti in iste pravice kot jih ima mož. Izobražen olikan mož naj spoštuje ženo ker tudi to je napredek.

Najpomembnejše je, da se tako veselo razvija narodna zavest, čeravno ne povsod. Kdor ve, da je Slovenec, ta bo storil in delal vse Slovstvu v korist. Zavednost je podlaga za ves bodoči razvoj. Rimljani in Grki so bili tako zavedni, da jim je bil vsak tujec barbar. Zato pa je raste njihov napredek, dokler jih ni visoko življenje stmoglavilo v smrt. Zavednost narodna se pojavlja vedno življe med Slovstvom tako v Evropi kot v Ameriki, in to nam naj daje upanje do napredka. Časniki slovenski so narod prerodili, ker časniki so najboljša univerza za izobrazbo narodov, za povzdigo narodne zavednosti. In iz dopisov in razprav v časnikih odseva duh, ki jamči, da je slovenski rod prepojen z narodno zavednostjo, in da stremi potom nje dvigniti se naprej in navzgor.

"Napredek Slovencev" je naslovljena ta razprava, in sme se trditi, da leži glavni del tega napredka šele v bodočnosti. Bodočnost nas bo dvignila in v prosveti in v blagor, če se bomo izobraževali sami potom časniki, ki so najboljšje useučilišče vsakega naroda, če bomo zgradili doma in v tujini Slovenske DOME, ki naj bi bili šole naroda, ki naj bi bili slovenske trdnjave, ki naj bi bili slovenske oaze, kjer bi se zbiral slovenski svet posebno tu v puščavi tujine, ter naj bi gojil modernizem in višjo kulturo. Brezdvomno je, da se dviga narodni čut, in ta čut bo dovedel Slovenstvo iz vraževere v znanstvo, v izobrazbo, katere dve stvari ste temelj vsakega napredka. Pred 60 leti še le se je začelo zbuhati slovensko ljudstvo, in v tej kratki dobi se je povspél narod iz popolne teme v mnogo svitljejši dan, klerikalizem in alkoholizem, te rakrane naroda se vsaki dan bolj nvidevajo, zato imeti smemo upanje, da bo narodno drevesce ki je

še šibko, raslo dalje in bo postalo močno drevo. Že naraven razvoj je, da iz malega raste veliko; a poleg tega je narodni čut kakor voda na mlin napredka. Nekdo bo tudi za staro Slovenijo napočil čas, ko se ne bo treba ruma izseljevati, kajti tudi Slovenija zadobiva večjo politično in gospodarsko moč, in kadar bo dobila trdne meje, vporabljalje se bodo lahko moči, ki se vporabljaljo sedaj za obrambo mej, v povzdigo vsega istega kar je zaostalo. Zato je pa treba prizadevanja; in narod, in z njim sami sebe, homo dvignili hitreje in višje, če bo storil vsak nekaj v prilog naroda, če homo opustili zavist in mračništvo, če homo hrepneli po izobrazbi in napredku, če se homo skupno izobraževali in posvetovali, če homo skupno nastopali, če homo združili v tako močno pest, da je nobena sila ne bo mogla odpreti. Tako fizično kot duševno delo se zamore izvršiti edino le s prizadevanjem, zato naj pa tudi vsak stori in žrtvuje nekaj, da homo dvignili narod naš v višjo civilizacijo in s civilizacijo v višji blagor.

V bodočnosti toraj leži napredek, a treba je dvojnega dela, če hočemo napredovati, ker drugi bodo v bodočnosti tudi napredovali. Nam je toraj skrbeti da dojdemo druge na prednejše, in, da ostanemo z njimi na isti stopinji. Zato — narod zavedaj se! Vsem je zapel slavni Aškerc besede, ki sem jih bil napisal v uvodu: "Hej, vstanite — !" Pustimo naklonjenost do tujcev, ki jo zlorabljaljo, pustimo mlačnost in ozirno se na druge narode, ki niso mlačni, ampak so narodno sebični in zato napredujejo, zato so močni in rešpektirani. Boj za prednost je vse povsod, in čim zavednejše se bo Slovenstvo borilo za napredek, tem večje, tem sijajnejše zmage bo doseglo. Bori naj se pa ne samo inteligenca, ne samo delavec; bori naj se tudi obrtnik in trgovec; kdor pa neće storiti ničesar za napredek naroda, kdor je mrtev in nezaveden za vsako narodno delo, istemu je pa pokazati hrbet in napovedati bojkot. Napišimo na naš narodni prapor: "Z uma svitlim mečem naprej!" Napredek leži le v nas, v naših srečih, v našem razumu, v delu naših rok! Delati moramo za razvoj, za napredek vsi, potem bomo šele narod ki nas bodo spoštovali tudi nasprotniki, in ne bodo govorili več o nas kot o divjakih, o hlapeh, o Austriani. V duševnem in telesnem delu je napredek slovenskega naroda, zato vam kličem s Stritarjem:

Tvoj bode vence zmage nekrvav:
Naprej, moj rod — "Naprej zastava slave!"

PISMO IZ BOLGARIE.

V balgarskih listih je še vedno na dnevnem redu vprašanje, kdo je zakrivil bratomorno vojno med Bolgari in Srbi in s tem katastrofo, ki je zadela Bolgarsko.

Razprave o tem vprašanju se udeležujejo tudi socialistični listi, ki razkrivajo vse podrobnosti, ki se nanašajo na to vprašanje, z največjo brezobzirnostjo.

"Narod," prišlo takozvanih širokih socialistov, je priboril originalno besedilo onih brzojavk, s katerimi je izdal vrhovni poveljnik, general Savov, dne 23. junija 1913 ukaz za splošni napad na srbsko in grško armado. Da je organ širokih socialistov v položaju reproducirati v originalu one zaupne in samo vojaški upravi znane depeše, je dokaz da je socialistično glasilo v najintimnejših zvezah z najvišjimi vojaškimi krogi.

Prva brzojavka se glasi:

"Zelo nujno! — Od glavnega poveljstva. Sofija, dne 28. junija 1913 ob 8. zvečer, Sprejeta v Radovištu, dne 28. junija 1913 ob 8. in 25 minut zvečer.

Poveljniku 4. armade.

Da bi naše brezdelje proti srbski armadi na eni strani slabo ne vplivalo na duševno razpoloženje naše vojske, na drugi strani pa da bi ne hrabilo še bolj protivnikov, zapovedujem, da na najenergičnejši način napadete sovražnika na vsi črti, ne da bi pri tem razkrili popolnoma svojih sil in ne da bi se zapletli v odločen boj, in se potrudite, da se ustavite tik pri Krivolaku, na desnem bregu Bregalnice, ob vrhu Bogoslov, med vasmii Štahov in Dobrovo. Priporočati je, da pričnete napad zvečer in nadaljujete boj skozi vso noč na celi črti. Ta operacija se naj izvrši jutri 29. junija zvečer. Poveljujoci generallejttenant Savov. — Številka 5597."

Druga, takisto šifrirana brzojavka, se glasi:

"Od vrhovnega poveljstva. Sofija, dne 30. junija 1913, ob 3. in 55 minut popoldne, sprejeta 30. junija 1913, ob 5. 15 minut popoldne. — Zelo nujno. — Radovošte. — K direktivi št. 24. — Z direktivno št. 24 sem zapovedal, naj 4. armada nadaljuje svoje ofenzivne operacije, 2. armada pa se naj potem, ko je izvršila operacije pri Čajazi, koncentrirana na določeni točki in svrhu, da napade Solun. Gospodnje poveljniki armad naj uvažujejo, da se te naše operacije proti Srbom in Grkom izvrše brez formalne napovedi vojne in sicer v prvi vrsti iz teh-le razlogov:

1. Da dvignemo do najvišje stopnje duh naših vojsk in da vojake navadimo, da zro na naše dosežanje zveznike kot na sovražnike.

2. Da prisilimo rusko politiko vzpričo nevarnosti, da izbruhne vojna med zavezniki, da se požuri z razrešitvijo vprašanja in je ne zavlačuje.

3. Da prisilimo nasprotnike s silnimi udarci, ki jih jim bomo zadali, da bodo bolj sprav-

ljivi in bolj odjenljivi.

4. Ker reklamiramo pokrajine, katere imajo nasprotniki v rokah, za svoje, je treba delovati na to, da se polastimo, kolikor sploh moremo, novega ozemlja, predno se veselile vmešajo in preprečijo našo vojno akcijo.

Ker je takšne intervencije pričakovati vsako minuto, zapovedujemo, da operirate brzo in energično.

Četrta armada naj skrbi za to, da za vsa-ko ceno vzame Vels, ki ima veliko politično važnost. Samo ob sebi razume, da je prdvssem trba nujno osvojiti črto: Sultan tepe-Kratovo Kliseli.

Druga armada bo potem, ko se koncentrirala, dobila povelje, da napade, ako bodo operacije 4. armade to dovoljevale, Solun, v katero svrhu bo ojačena z dvema ali tremi brigadami. Ako osvoje železniško progo Krivolak-Udovo-Gevgeli naši voji, se naj povsodi, zlasti pri Gevgelju napravijo mostovi, katere naj zastražijo močni oddelki. Na ta način si zagotovimo gospodstvo na obeh bregovih Vardarja. Št. 5647. Vrhovni poveljnik generallejttenant Savov."

Tako se glasita dobesedno ominozni brzojavki generala Savova. Iz njih je jasno razvidno, kdo je ukazal napad na Srbe in Grke in s kakšnim namenom je bil zapovedan ta napad. Iz vsega je jasno, da je povelje za napad izdal general Savov, ni pa še dognano, ali je to storil iz svoje inicijative, ali na ukaz od druge strani.

Ta stvar je še nepojasnjena, ker se general Savov še vedno ni vrnil iz Carigrada in ni spregovoril v svojo obrambo še niti besedice. Splošno se govori, da se Savov vboče ne vrne več v domovino. Ako se to zgodi, potem bo to dokaz, da se čuti v resnici krivega in se vsled tega boji povrniti se v domovino ker ve, da ga v tem slučaju čeka zaslužena kazen.

Pa naj bo že tako ali drugače, eno je čisto gotovo, da bolgarska javnost ne bo preje mirovala, dokler se ne dožene nad vsak dvom jasno, kdo je pravi krivec strahovite bolgarske nesreče.

DRŽAVA IN STANOVSKO VPRAŠANJE.

Povodom otvoritve državnega zbora je nedvomno najrazveseljivejša okolnost, da se je zbornica takoj posvetila razpravi o malem finančnem načrtu; kajti obupen položaj uradništva zahteva nujne pomoči. Važnost tega koraka potrjujejo besni protesti "Arbeiterzeitunge," ki bi bila namesto tega stvarnega dela raje imela brezkončne debate o vseh mogočih vprašanjih notranje in zunanje politike. Ta protest je treba pribiti, ker nam je najboljši dokaz za odkritosrčnost, s katero se soc. demokratična stranka bori za koristi državnih uradnikov, nastavljenec in slug. Ko se je nedavno na Dunaju vršil velik uradniški shod, da uradniki izrazijo svoje želje, je prišlo na shod nič manj kakor 15 poslancev te stranke, da bi iz vseh svojih moči hujskali uradništvo proti vladi in obema nemško-meščanski strankama. Sedaj pa, ko so prišli v razpravo zakonski načrti, od katerih je odvisno pokritje za zvišanje plač, je soc. demokratično glasilo zaspilo in zahteva, da se te predloge zavlečejo! Tudi tedaj, ako bi razprava o političnem položaju podala najgloblje vglede in bi ne bila samo prazno govorčenje, — ali bi imeli uradniki od nje kako korist? Upati je, da se bo to spoznanje uveljavilo tudi v uradniških krogih.

Seveda skrb države za njene uradnike ne sme biti zaključena s srečno rešitvijo malega finančnega načrta in službene pragmatike. Zvišanje plač ostane brez učinka, ako ga takoj požre zvišanje potrebnih izdatkov. Po dosedanjih izkušnjah je pa treba biti na to s precejšno gotovostjo pripravljen, zlasti z ozirom na stanovanjsko najemnino. Država naj bi zato storila korake, ki bi jamčili, da bodo vsote, namenjene za upostavljenje normalnih življenjskih razmer uradnikov, tudi svoj namen dosegle, ne pa končno služile le povišanju sveta za mestne stavbe. Seveda ima država sama korist od povišanih najemnin, ker se obenem avtomatično zviša hišno najemninski davek; na to pa naša vlada k sreči ne misli, ker bi bila drugače tudi brez posebnega pokritja izvedla povišanje uradniških plač. Upati smemo torej, da prizadevanje za večje udejstvovanje države na polju stanovanjske preskrbe za uradništvo ne bo zadelo na finančnopolitične pomisleke.

Nekaj je država vsekako že storila, zlasti uprava drž. železnice in tobačna režija. Do konca lanskega leta je uprava drž. železnice za svoje uslužbence zgradila 466 hiš s 4373 stanovanji in so znašali stroški 24.7 milijonov kron; tačas je v delu nadaljnjih 53 hiš s 648 stanovanji za 5.2 milijona kron, in sicer so to vse-skoz družinske hiše z največ 4 stanovanji in vrtovi.

Vse to pa je seveda razmeroma neizmer-no malo. Državnoželezniška uprava je vrhu tega dotične hiše le deloma zgradila na lasten račun, drugače je pa le na ta način sodelovala, da je splošno koristnim stavbenim zadrugam izposlovala posojila iz fonda za preskrbo stanovanj. Deloma je tudi svoje hiše dala v najem stavbenim zadrugam pod pogojem, da preidejo hiše v njihovo last, kakor hitro bo plačana zgradbena glavnic; na ta način bodo te prej ali slej zopet prišle na zemljiški trg.

(Konec prihodnjic.)

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA.

Direktna črta med New Yorkom in Avstro-Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba
Električna razsvitljava. — Dobr kuhinja. — Vine brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih

KAISER FRANZ JOSEPH I.

in
MARTHA WASHINGTON.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbini parobrodi na 2 vijaka:

KAISER FRANZ JOSEF I.,
MARTHA WASHINGTON,
LAURA, ALICE,
ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrni na glavni zastop:

PHELPS BROS. & CO., General Agents,

2 Washington St., New York,
ali za njih pooblašcene zastopnike
v Zedinjenih državah in Kanadi

DR. RICHTER'S Pain Expeller

Prežene bolečine revmatizma, kostnice, mišični revmatizem, migrene, bolečine in trdosti v členih in mišicah. Izvrstno zdravilo, če se kak člen ozdravi prehlajenje, gripo, bolečine in nahod. Zabrani vnetje pljuč in ščanje v prsih.

Ozdravi glavobol in zobobol. 4-5 kapljice v kozarec vode je vrstno sredstvo za grgranje v sluzni vnetja grla.

Če se užije (4 kapljice v kozarec vode) je izvrstno zoper krč v želodcu in neprebavljivi.

Pristni expeller pride v zavojih kakor ga kaže slika.

PAZITE NA NIČVREDNE PONAREDBE.

25 in 50 centov steklenica v lekarnah

F. Ad. Richter & Co.
74-80 WASHINGTON STREET
NEW YORK.

Ne mislite, da letos ne bo zime. Naše zime so še vsikdar prišle, zato pripravite se.

Stroški kurjave zmanjšami

Cole-jeva Radiant peč za trdi premog (z magacinom) je popolnoma drugačna peč kot so se izdelovale več let.

COLE'S RADIANT HEATER

potrebuje manj kurjave kot druge peči za trdi premog — ona hitro razgreje — ona drži delj ogenj — ona bo dala več toplote za dlje časa z enim napolnjenjem s premogom.

Ta peč vzame manj prostora kot "base burner", ona daje isto temeljno gorkoto in isto svetlobo kot drage tleče peči; njo je lažje prestaviti in postaviti.

Te-le stvari dajejo tej peči prednost: prvič se da ves dušek zapreti, radi česar je mogoče kontrolirati ogenj in držati počasni, varčni ogenj noč in dan z enkratnim napolnjenjem peči; drugič velika obširnost in površje peči oddaje vso toploto od velikega počasi gorečega ognja; tretjič, priprava, ki sili, da zgori tudi plin, in skrbi, da peč ne zaganja nazaj, brani dim in vrljanje nevarnih plinov.

Cena \$22.--
do \$33.--
v treh velikostih

COMPLETE HOUSEFURNISHERS
BAYHA & C
Second Ave. W and First St.

Greje enakomerno-
goraj, na straneh in spodaj.

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA

"NARODNI VESTNIK"

405 W. Michigan St., DULUTH, MINN.

Izdaja največji slovenski dvotednik

"NARODNI VESTNIK"

Naročnina za Ameriko:

Za celo leto 2.00
za pol leta 1.00

Za Evropo in Kanado:

Za celo leto \$3.00
za pol leta 1.50

Poljedelstvo in gospodinjstvo.

KLANJE OVAC.

Ovece je treba klati na suhem prostoru, zato, če je vo-
močno, je skoro nemogoče
oljko previden, da ne bi pri-
lika na meso. Oveo je jako
zabosti na mizi, čet-
pravno zabosti na mizi, čet-
na se to delo lahko izvrši tudi na
slami. Pa-
teli ali pa na slami. Pa-
je treba, da se koža preveč
pokrvari.
Kadar zagrabite oveo za klanje,

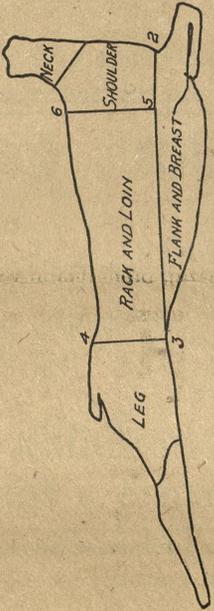

gi ravno nad parklji. Prereži kožo
po sredi in jo pusti viseti za hrbet,
pazi pa, da ne pride volna na me-
so. Odstranuj s pestjo kožo nad
zadnjima nogama nad plečami, do
blizu hrbtišča kakor razvidno iz
slike. Kadar devaš s kože s pestjo
nad zadnjima nogama suvaj kožo
stran navzgor, sicer se tanka ko-
žica nad mesom rada pretrga in
meso bo slaba zgedala. Pri repu
se deva s kože z nožem, in sedaj
naj se izreže zadnjica. Potem pri-
mo kožo na vrhu in potegni jo nav-
zdol, da se loči od mesa na hrbtu
doli do glave. Odreži glavo v čle-
nu. Vzemi snažno kunjco, ovij jo
v topli vodi in zbrisi kri ali ma-
deže iz mesa.

Zatakni nož pred oprsje in pre-
reži doli ob dušniku in odjenjaj
dušnik. Potem porini nož pred mo-
šnjo in prereži kožo do oprsja.
Odstrani sedaj črevesje, želodec in
jetra. Potem prereži mrežico, ki
drži srce in pluća, in vzemi ven
ta drob. Sedaj se zbrise s snažno
kunjco, ki je izžeta v topli vodi, no-
trina ovee, in tudi če je treba zu-
naj. Potem vzemi ven mrežo, mast
ki s lahko ven potegne.

Oveo se navadno ne preseka
preje, da pride na hloč, in takrat
se razdele obe strani enako, in si-
cer prilično takole:

Prsa (breast), prednje noge
(front legs) in strani trebuha
(flank.) Odsekaj od točke 3 na 2.

Od tega odsekaj prednje noge, in
odsekaj od njih spodnji del. Vse
to meso je dobro za dušenje
(stew.)

Noga (Leg.) Odsekaj od 3 do
4. Odsekaj spodnji del zadnje no-
ge pri sklepu. Odsekaj tudi rep.
Noga je peči ali pražiti.

Hrbtišče (Rack and Loin.) Od-
sekaj od točke 5 do 6. Preseka
čez sredo. Nasekaj hrbtišče ali pa
odsekaj med vsako rebro, da na-

rediš "chops" za praženje.
Pleča in vrat (Shoulder and
neck.) Odsekaj vrat in rabi ga za
dušenje (stew.) Prekolji pleča v
dva dela in nasekaj hrbtišče. Ta
kos se rabi za kuhanje.

UMNO KLETARSTVO.

(Dalje.)

Kako ravnati z mladim vinom.

Burno vrenje mošta konča ve-
činoma v prvem ali v drugem ted-

nu. Šumenje v sodu, ki se sliši,
preneha, in skozi vodo vrele ce-
vi ali pilike uhaja le še po malem
kak mehurček. Sedaj je čas, da
pride mlado vino zopet v dotiko
z zrakom. Kisik, kateri je doha-
jal v mošt pred vrenjem, se je spo-
jil z beljakovino; treba je torej
spustiti v vino zopet kisika, da se
hitreje čisti in da preje dozori. Če
odpremo sod in pripustimo pristo-
pati zrak, začel se bo na površju
vina delati plesnivec, kateremu
pravimo kan. Ta kan povzročuje
jo razni trosi in glivice, ki so v
zraku in komaj čakajo ugodnih
tal za oživetje in množitev. Tre-
ba je torej skrbeti za dostop čiste-
ga zraka, to je takega, ki je brez
trosov in glivic.

To se da izpeljati. Po konča-
nem burnem vrenju se odpravi
vrelna cev ali vrelna pilika, in so-
di se napolnijo in zabijejo. Vaha
ali pilika se pa prevrta in skozi
to luknjo se vtakne steklena cev,
ki je 6 do 8 palev dolga in s
bombaževino ali pavlo matlačena.
Pavlo je treba pa prej razkužiti
trosov s tem, da se pavlo do vro-
čega segreje, da se tako s hudo
vročino pokonča trose glivic, ki so
v nji. Skozi to razkuženo bomba-
ževino bo zrak stopal v sode, vsi
trosi pa bodo ostali v pavli in v
sod bo prišel le čisti zrak. In če
ne pridejo v sod trosi in glive se ne
bo delal kan, in lahko čakamo s
pretakanjem tako dolgo, da se tu-
di počasno vrenje konča, in da se
mlado vino izčisti.

Počasno vrenje se vrši en do
dva meseca predno se droži vse-
dejo in predno se mlado vino se-
sti, in sedaj je čas, da pretočimo
vino v drugo posodo in ga ločimo
od droži. Če se to ne zgodi se po
leti vino rado skali, postane črno,
segnije, se vleče, sploh se skazi.
Mlado vino je treba torej preto-
čiti kakor hitro se je sestilo, in to
se zgodi že sredi decembra, in vi-
no je pretakati pri jasnem, suhem,
ne toplem vremenu kadar ni ve-
tra. Pri tem pretakanju pride vino
v dotiko z zrakom in navleče se
zopet kisika, ki se zopet spoji z
beljakovino vsled česar bo vino
prve dni po pretakanju kalnejše.

Vprašanje je sedaj v kakošnih
sodih je boljše spravljati mošt in
v kakošnih vino. Mošt med vre-
njem je boljše imeti v velikih so-
dih, ker se vrši vrenje popolnejše
v večjih sodih kot v manjših. Po
burnem vrenju je pa pretočiti vi-
no v manjše sode, od 50 do 150
galon, ker v manjših posodah vi-
no hitreje zori.

Vino zori le, če prihaja do nje-
ga zrak. V lesu je polno malih luk-
njic, skozi katere uhaja polago-
ma zrak v vino, vendar so te luk-
njice tako majhne, da tekočine ne
morejo skozi. Skozi luknjice lesa
se torej godi spreminjava zraka,
in četudi je ta spreminjava zelo
počasna in malenkostna, vendar
ima svoj počasen vpliv na zori-
tev vina. V manjši posodi je povr-
šina razmeroma večja kot v ve-
liki posodi. En sod s 500 galoni
ima manj površine kot 5 sodov po
100 galonov. Zato je v manjših po-
sodah več dostopa zraka kot v
večjih, in posledica je, da vino v
manjših posodah hitreje zori kot
v večjih. Zategadel spravljajo um-
ni kletarji in vinorejci mošt v ve-
like sode, mlado vino v manjše.
in dozorelo starino pa spet v ve-
like sode. Starine ne kaže spravlja-

do okoli štiri palce do vrha.
(3) Med burnim vrenjem mošta
naj se zabrani pristop zraka v
mošt s pomočjo vrelnih cevi ali
pilik med počasnim vrenjem je pa
gledati, da ne pridejo glive v sod.
(4) Mlado vino je okoli Božiča
pretočiti v manjše sode, da se loči
od droži.
(5) Staro vino, ki je popolnoma
dozorelo, je pretočiti v velike so-
de. (Dalje prihodnjč.)

ČEBELARJI IN VRTNARJI!

Minnesotski čebelarji imeli bo-
do svoje letno zborovanje v župa-
nojski sprejemni sobi v Minneapolis
Minn., dne 3. in 4. decembra. O
čebelarstvu govoril bo tudi naš ro-
jak, Rev. Francis Jager, župnik v
St. Boniface, Minn., in sicer bo
razpravljaj, katere čebele so naj-
boljše za te kraje.
Istočasno ma zborovanje tudi
Minnesota Horticultural Society,
(Vrtnarsko društvo,) katere do-
smrtni član je tudi naš rojak John
Jager, arhitekt in posestnik v Min-
neapolis, Minn.

Če ima kateri farmer priliko vde-
ležiti se tega zborovanja, bi bilo
to velike koristi. Razumeti mora
pa angleščino, ker govori bodo vsi
v angleškem jeziku.

SPOMINJAJTE SE OB RAZ- NIH PRILIKAH SLOVENSKE GA ZAVETIŠČA V AMERIKI.

PRIJATELJEM

dobre vinske kapljice na znanje.
Sedaj potuje po Minnesoti naš
rojak

MICHAEL ŽUGEL

kot edini zastopnik dobroznane
**STEVE JAKŠE-TOVE
VINARNE**
iz Saint Helene, Cal., kateri se
priporoča rojakom na Rangu, da
ga počaste z obilnimi naročili.

NAŠI ZASTOPNIKI.

MINNESOTA:

Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math Kapsch, L. Perushok, Ely, Minn.
John Pogačnik, Eveleth, Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahnc, Frank Kochevar, Chis-
holm, Minn.
Joseph Smuk, Greaney, Minn.
Frank Horvatic, Virginia, Minn.
Louis Petelin, Aurora, Minn.
Geo. Brozich, Rauch, Minn.
Anton Prosen, Crosby, Minn.
Frank Hochevar, McKinley, Minn.
Vouk & Oman, Rice, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN:

Frank Plantz, Calumet, Mich.
Ivan Cotič, South Range, Mich.

WISCONSIN:

Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Brence, Waukegan, Ill.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee, Wis.
John Pucelj, Racine, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.

ILLINOIS:

Simon Jesensek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Anthony Motz, So. Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.

INDIANA:

N. M. Vuksinič, Gary, Ind.
Mih. Pavel, m., Indianapolis, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA:

Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Bradock, Pa.
Mike Strukelj, Johnstown, Pa.
John Brezovec, Conemaugh, Pa.
Anton Klančar, Arona, Pa.
Joseph Yanc, Garret, Pa.
Joseph Hauptman, Darragh, Pa.
Math. Petrich, Cliff Mine, Pa.
Henry Lamuth, Marianna, Pa.
John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO:

Karol Bauzon, Frank Lunka, Cleve-
land, Ohio.
Ignac Prelgar, Collinwood, O.
Alois Ballant, Fr. Poje, Barberton, O.
Frank Guna, Badley, O.

COLORADO:

F. W. Žužek, Leadville, Colo.
John Janžič, Leadville, Colo.
Frank Štrabec, Denver, Colo.
Mihael Krivec, Primer, Colo.
Kajetan Erznožnik, Somerset, Colo.

KANSAS:

John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Jakob Cukljati, Pittsburg, Pa.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton Žagar, Kansas City, Kans.

WYOMING:

S. Tanchar, Rock Spring, Wyo.
Mike Krivec, Sublet, Wyo.
John Globočnik, Diamondville, Wyo.
John Rozich, Gardner, Ida.
Frank Malavashich, Little Falls, N. Y.
G. J. Porenta, Black Diamond, Wash.

After the
days work
Hamm's
BEER
makes the
evening
meal a
pleasure.

Theo. Hamm
Brewing
Company
ST. PAUL MINN

JAY W. ANDERSON, Agent,
352 W. Michigan St., Duluth,
Minn. — Phone: Grand 1800.

SPOMINJAJTE SE OB VSAKI PRILIKI ZAVETIŠČA V AMERIKI.

VARNOST!
Skrb s katero
se vodi Bank of
Sheboygan, jam-
ci trdnost in moč
Koristi vlagate-
ljev in varnost
njih vlog je pr-
va skrb naših
ravnateljev in u-
radnikov.
Mi Vas vabi-
mo, da zberete
našo banko za
Vase vloge.
Premoženje 3,000,000
BANK OF SHEBOYGAN
A ROLL OF HONOR BANK
3% INTEREST PAID ON SAVINGS 3%

Old Phone: Douglas 63-M.
Chas. Strand
1206 COMMONWEALTH AVE.,
GARY, (New Duluth), MINN.
SLOVENCEM IN HRVATOM
PRIPOROČAM SVOJO NOVO-
UREJENO GOSTILNO, ZALO-
ŽENO Z RAZNOVRSTNIMI PI-
JACAMI IN SMODKAMI.

KOLENDAR
"Glas Naroda" za leto 1914
je izšel; oskrbljen je z lepimi slikami in
dobrimi spisi, ter zaeno tiskano polo ob-
širnejši. Velja s pošto vred 30 centov.
Dobiti je pri:
Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York City
ali v podružnici
Frank Sakser
6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Men —
if you want
to know what
Nectar tastes
like, just try
Old Harper's
Whiskey

Na prodaj pri:
John Gouže, Frank Veranth,
Louis Larson, Ely, Minn.

**SLOVENSKI DVOTEDNIK V
NAROČAJTE SE NA NAJVEČJI
ZEDINJENIH DRŽAVAH**

Glavobol
hitro zdravljenje. Najhi-
je nevarna prilika, ki rabi
trejše olajšbo podaje

Severovi Praški
zoper glavobol
in nevralgijo
(Severa's Wafers for Headache
and Neuralgia)
Takoj se bodete bolje po-
čutili. Pomagali vam bodo
tudi na druge načine. —
Imejte jih eno skatljico ve-
dno pri rokah.
Cena 12 praškov
25 centov.

Zapeka,
omotico, žolénico, in ena-
ke jetrne nepriilike lahko
hitro odpravite, ako rabite
Severove Jetrne
kroglice
(Severa's Little Liver Pills)
kot navedeno. Milo deluje-
jo ter storijo, da se bolnik
bolje počuti. Vzemite eno
ali dve pred počitkom in se
boste zjutraj bolje poču-
tili. Cena 25 centov.

Na prodaj so v lekarnah. Ne vze-
mite nadomestitev. Recite izrečno
da hočete "SEVEROVA". Ako
jih nima lekarnar, naročite jih od
W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Motenje prebavljenja.
Če hočemo biti pri dobrem zdravju ne smemo dovoliti nikarih motenj v na-
šem prebavljenju, zato ker je to vsikdar znak kake bolezni celega života ali pa
tega ali onega sestoja života. Brez pravilne jedi in pravilne prebave ni življenja.
Vsled tega je jako važno, da se ima pri rokah kako sredstvo, katero bo hitro poma-
galo v slučaju slabega prebavljenja. V takih slučajih bi mi priporočali vsakomur
dobroznano, zanesljivo in hitro delujoče
TRINERJEVO
Amerikansko zdravilno grenko vino.
To izvrstno sredstvo bo izčistilo prebavni sestoj popolnoma, ne da bi povzro-
čalo kake bolečine; ono bo povečalo tek, dalo bo moč črevesju, in odpravilo bo
zaprtje in vse nepriilike združene s tem. Rabiti bi se moralo v vsakem slučaju
bolehnosti.
Imejte to sredstvo v vaši hiši in rabite je v
zaprtju, **živčnosti,**
glavobolu, **neprebavljivosti,**
bolečinah v črevesju, **izgubi teka,**
slabosti, **zlati,**
težkoči po jedi,
Ne odlagajte v nadi, da bodo te sitnosti same izginile. Če jih ne zdravite pra-
vilno, bodo one oslabele organe. Najboljše sredstvo v vseh takih slučajih je
Triner-jevo Amerikansko zdravilno grenko vino.
V LEKARNAH. **NE SPREJMI TE PONAREDB.**
JOS. TRINER
UVAŽALEC IN IZVAŽALEC,
1333-1339 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill.

Dopisi.

Ely, Minn.

Slavno uredništvo: Prosim natisnite teh par vrstic v našem enjenem listu. Dne 22. novembra začelo se snežiti. Mrzel sever se je tako razposajal s snežinkami, da na je precej pobelil.

Tudi moram malo omeniti o večerni šoli, katere se je začela v ponedeljek 24. novembra in bo trajala do prvega aprila. Podučevala se bo trikrat na teden, to je v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna. Oni, ki delajo po dnevu, bodo obiskovali šolo od 7 zvečer do 9 zvečer, one pa, ki delajo po noči se bo podučevalo od 4 popoldne do 6 popoldne. V ponedeljek nas je začelo hoditi v šolo 75 to je 74 Slovencev in Hrvatov in en Žid. Rojaki, sedaj je čas, da se nekaj naučimo in izobrazimo. Misliti ni, da bo kedo v hišo hodil podučevati ali iskati, da bi šli v šolo. Jaz sem res hodil po hišah vzbujati rojake za šolo, a sedaj nas je že toliko, da se bo šola začela, in po hišah ne bo hodil nikdo več, zato naj se pa rojaki sami zglasijo za šolo in tudi rojakinje. Uradniki iz First State banke so mi mnogo pomagali, in zato se iz sreca zahvalim posebno gospodom George L. Brozichu, John Smrekarju in Leonard Slobodniku, kateri so se toliko trudili in delali, da smo dobili tudi na Ely prepotrebno večerno šolo. Res so bile težkoče narod skupaj spraviti, ampak z dobro voljo gre vse, in s nekaj trdom se jih je več skupaj spravilo kot smo mislili s prva. Rojaki uradniki First State banke so vedno vneti prijatelji slovenskega in hrvaškega naroda, in to, dragi rojaki, moramo pripoznati; zato je pa tudi naša dolžnost, da se tega poštenega podjetja poslužimo pri pošiljanju denarja v stari kraj, pri nakupu kart za v Evropo, pri menjavanju čekov ali draftov, in da tudi vlagamo novce v First State banko, ker rojaki v tej banki bodo pošteno postregli in šli nam bodo v vseh rečeh boljše na roko kot tujci, in mnogo stvari storijo ti mo- že zastoj.

Zahvaliti se pa moram tudi go- spodu šolskemu superintendentu Waighu, s katerim sem govoril o šoli in kateri mi je dal vse potrebne poduke in navodila, in potem se je rojak George L. Brozich zavel za stvar, govoril je s profesorjem in večerna šola je bila vreničena. Sedaj rojaki in rojakinje je naša dolžnost, da izrabimo ta poduk. V tej deželi je potrebno znanje angleščine in v šoli si človek pridobi mnogo tega znanja in še marsikaj drugega koristnega.

Mi Slovenci in Hrvati bi dose- gli na Ely marsikaj, ker smo v pre moči, vendar je potrebno, da držimo skupaj, ker le s složnim nasto- pom v vseh zadevah zamoremo na- predovati na vseh poljih. Građi se med nami poslojpe za čitalni- co, in za to stvar je treba malo več zanimanja, ker čitalnica je sredstvo, da se zamore človek mar- sikaj naučiti in dvigniti svojo omiko in izobrazbo.

K sklepu mojega dopisa po- zdravljvam vse čitatele in čitate- ljice našega podučljivega in ko- ristnega lista Narodni Vestnik, na katerega bi moral biti naročen vsak tukajšnji Slovenec, pozdrav- ljvam naše elyške šolarje, tebi list pa najboljši uspeh.

Peter Popovich, policie oficer.

Ely, Minn.

Cenjeno uredništvo: Blagovoli- te mi odstopiti nekaj prostora za sledeče vrste. Vreme je še dokaj povoljno; ni preveč mraz, kot je navada, zato mi še ni črnilo zamr- znilo, in ga bom v bodoče večkrat rabila kot sem ga dosihmal.

Preteklo je že precej časa, ko sem brala nek dopis iz naše na- selbine v Narodnem Vestniku, ko je dopisnik nekaj praskal glede rudečih zastave. Jaz sem mnenja, da se dotični dopisnik mogoče prav dobro razume na rožni veneč ki toliko trpi na svetih stopnicah pri svetem Joštu nad Kranjem, in mogoče tudi na petju litanij, ne zave se pa, da je poleg tega tudi treba skrbeti za časni blagor, za to življenje na tem svetu, in da se za ta blagor bori vse zavedno de-

lavstvo pod rudečo zastavo politi- čne stranke, ki se imenuje socija- lizem. Omenjenem dopisniku ho- čem kot žena in mati na uho po- vedati, da, če se spravimo vsi de- lavci in njih družine vseh Zdru- ženih Držav skup in z njim vred celo leto rožni veneč molimo in li- tanije pojemo, ne bo skrajšam de- lavni čas niti za minuto niti ne bo plača zvišana niti za en fičenk. Preteklost je pokazala s katerimi sredstvi so se pridrugačile in zbol- ljšale delavske razmere iz sužnosti in teme in ta sredstva bila so vsa druga kot pa skrb za življenje na ono stran groba. Če bi se vsi de- lavci, ali vsaj večina njih zaveda- la razrednega delavskega boja, če bi nastopili složno, bomo gotovo prej dosegli boljše razmere kot pa s petjem litanij. Jaz ne oddi- jam in ne odgovarjam nikogar od molitve, če ta ali oni hoče to ve- selje, ker toliko svobodomiselnih sem, da priznam, da naj ima oni, ki to hoče svoje veselje v cerkvi. Vendar je pa tudi treba skrbeti za to življenje, ker sveto pismo pravi da je Stvarnik preskrbel ptice pod nebom in ribe v vodi, delavske družine morajo pa za se same skr- beti, in jaz kot žena delavca bolj verujem enem jajcu v ponvi kot pa enem dueatu jajc v grmu.

Obžalovanja vredna je vsaka oseba, ki si domišlje, da ima so- cijalizem nalogo dvigniti ali pa poslabšati stališče te ali one vere. Kar je namen socializma je zbol- ljšati sedanji krivični družabni red tako, da bo tudi za priproste ljudi veljala pravica in ne le za iste ki so ukradli človeštvu zimsko bogastvo, katero ustvarjajo leto za letom pridne roke duševnega in fizičnega delavstva. To je moje mnenje o tej stvari, in četudi pri- znam, da ima vsak svoj prav, ven- dar sem prepričana, da nisem v tej stvari v zmoti.

Ozrmo se še malo na društve- no polje. Tu na Ely imamo tudi ženska društva, katere dovoljno napredujejo, tako, da tudi tu ni- smo ženske zadnje. Izvrstno se raz- vija žensko društvo Jutranja Zo- ra št. 108, spadajoča k S. N. P. J. To društvo je marsikomu kot bru- no v očesu, vendar uspeva tako dobro, da je ponos vsem članicam, in želeli je, da še druge rojakinje ki niso dosihmal v društvih, k tem društvu pristopijo. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu v Jožef Skala-tovi dvorani. To dru- štvo je napredno in s stremljenjem po napredku doseglo se je že mar- sikaj in doseglo se bo tudi, da se bo zaspalo ljudstvo enkrat zbudilo, in takrat bo zasijalo človeštvu solnce svobode. Vsaki dan je manj onih, ki mislijo, da se z napred- nimi nazori nič ne doseže, in vsak dan je več onih, ki poznajo manj ali več zgodovino in vidijo naše pradede, kako so trpeli v sužnosti in roboti in tlaki, in dati so mora- li desetino in koleturo posvetnim in duhovskim mogotcem. Danes so stvari nekoliko boljše; a danes je doba ko vlada kapital in naši soprogi morajo vse najboljše pu- stiti kompanijam. Naši predniki so trpeli in trpeli, a slednjič pri- zorili so ustajajo in prevrgli so so- vruga in zlomili so moč tiranov. To dosegli so edino z združenimi močmi, z združenimi nastopom, in isti namen ima danes socializem, namreč združiti in organizirati de- lavsko moč v tako močna, neustra- šna in zavedna krdeča, da boče za vila krivici vrat, in, da boče tri- umfirala pravica in večja svobo- da tudi za priprosto ljudstvo, tu- di za delavski sloj.

Na zdar Elyška Rudečkareca.

Oliver Wis.

Cenjani prijatelj in urédnik našega priljubljenega lista Narodni Vestnik: Pripravil sem se vzlie trudnih rok nekaj malega napisati iz naše naselbine. Pljugh še vedno dela nove ceste, in mi ki držimo pljugh v pravi smeri in delamo tem- melj tej mladi naselbini, ki obe- ta evetnoe prihodnosti, trpimo kak- kor trpijo pionirji povsod, vendar upanje imamo, da bo delo vsaj pionirjev na Oliver v nekaj letih dobro plačano.

Naša naselbina se prav lepo razvija in hiše rastejo z vsakim dnem. Imamo tudi precejšno lesno trgovino, katere bi ne bilo, če bi ne bilo odjemalcev za les, ki gra- dijo hiše. To vse kaže, da napre- dujemo, da kraj raste, da postaja iz vasi mestece, in enkrat bo tu- kaj mesto. Minnesota Steel kom- panija je začela voziti les skupaj,

da bo napravila most, da bomo mogli voziti s konji. Tega bi dru- žba ne naredila, če bi ne videla bo- dočnosti na Oliver. Po tem mostu tekla bo tudi pocestna železnica iz Superior, Wis, na Steel plant in na New Duluth. Most za konj- ski promet bo zgrajen to zimo, vendar za pocestno železnico se ne ve kdaj bo tekla, upamo pa, da bo to kmalu. V nekih tednih bo pa Oliver zvezan s telefonom z osta- limi mesti v okolici, in to je tudi napredek.

Na Olier dela še danes 50 do 60 moč pri zgradbi cest in planira- nju. Vendar v tem času se večkrat skujam, posebno mi stari lovci, ker nas zajčki in srne premotijo. V nedeljah so večinoma le ženske in otroci doma, možki jo pa odri- nemo s puško v gozd na divjačino. Vendar so srne postale predrzne. Oni dan je ena oblegala hišo ro- jaka Hren, vendar imela ni mno- go poguma, ker šla je brzih nog v šumo, predno smo mi prirgovili li z našim orožjem.

Kar se tiče dela v jeklarni gre sedaj čez zimo bolj po časi. Zima je tukaj precej ostra, in po zimi se malo gradi, zato je Steel trust precej delavcev odslovil. Vendar dolgo ne bo, da bo jeklarna zao- bratovala, da bo začela gibati tu- di druge tvornice in potem bo tu- kaj po zimi isto delo kot poleti. Najbrže, da je to zadnja zima, ki je slaba glede dela, ker drugo le- to bo jeklarna večinoma dokon- čana in potem bo dela dovolj, po- sebno ker se bo začelo takoj s povečanjem jeklarne. Eni naši ro- jaki godrnjajo ker so za foreman Švedi. Premisliti je pa treba, da so bili Švedi tukaj, ko še Sloven- ci nismo vedeli za ta novi in- dustrijski kraj, in zato ni slovenskih foremanov; upati pa je, da jih bo čez leto ali dve že nekaj, ker nekateri rojaki se držijo dela in ti bodo gotovo napredovali, in po- tem bodo tudi za slovenske delav- ce boljša mesta na razpolago. Vze- to eno k drugim, se vse dovoljno razvija, in dvoma ni, da bo tudi tukaj enkrat precejšnje mesto. Na minestok stran se bo dolina kmalu napolnila in z Minnesote rastla bo tudi wisconsiaska stran ki je z mostom zvezana. Moja is- krena želja je, da bi že skoraj jeklarna zaronala, da bi zaronala cementna tvornica in druge tvor- nice, ki pridejo sem, in potem bo- do rojaki, ki so si tukaj vstanovi- li domačijo zadovoljni, ker vredni bodo denar, in z njimi zadovoljen bo najbolj njih tovariš, prijatelj in rojak.

Frank Zajec.

Pullman, Ill.

Pozdrav vsem zavednim roja- kom in rojakinjam na South Range, Baltic, Trimountain in v oko- licah na Michigan.

Odpotoval sem iz vaše srede; to je večini vam znano. Na mojem potovanju spominjal sem se tega ali onega dogodka iz mojega živ- ljenja odkar sem zapustil rojstni kraj, oziroma staro domovino. Iz- bral sem si kot novo domovino severni Michigan, a tudi to novo domovino sem zapustil, akoravno so mi bili tam živeči rojaki zelo dobri in odkritosrni prijatelji. Šel sem, takorekoč, iz tujine v tu- jino; povsod sem doma, kot vsak potnik sploh; cesta mi je odprta na vse strani, streha mi je nebo, in prosta mi je ena stvar kot ptici pod nebom — zrak, voda moram pa že plačati.

Rojaki in tovariši na Michigan, držite se kot možakarji! Sedaj je čas borbe za boljše življenske raz- mere, za večjo svobodo. Kralji ka- pitala morajo postati, če se vi za- vedate vaše moči, saj vas je 15,000 moč proti mogoče 1000 na- sprotnikom. To trohico porazite lahko vsaki dan, če se vi le zave- date vaše moči, in če se združite vsi pod en prapor in pod eno vod- stvo. Na potovanju sem, vendar moje srce je z vami, možakarji in zavedni delavci, ki se nečete vkloniti krivici in se borite za prav- ico, četudi so kozaki z nagajka- mi nad vami. Vstrajajte, najnar- jši, ste storili že mnogo korakov v pravilno smer, hodili ste dosihmal z trdnim korakom, bodimo toraj previdni, ker vse naše dobre sto- pinje bodo zastoj, če nam spod- rčne pri zadnjih stopinjah. Bra- tje, delavci in ženstvo na Michi- gan, imejte pogum, borite se za svojo korist in za ves delavski sloj, ker le na ta način bo padel

tlačitelj in ne bo nikdar več vstal. Bratski pozdrav! J. C.

Cook, Minn.

Postaja Cook je severno od Chisholma v prvim skalovju. Ka- ko daleč to skalovje gre me ne ve, briga, ker živim, četudi ne povsem zadovoljno, vendar mirno, in ne potrebujem nobenih obiskovalcev. Imam dovolj prijateljev in znanc- ev, četudi sem v divjini, in to po- štenih in mirnih prijateljev, ki ne poznajo niti sebičnosti, niti prepri- por. Ti moji sodrugi živijo čisto pošteno od bogastva narave. Oni nikogar ne nadlegujejo, nikomur nič ne škodijo, in najbolj pomen- ljivo je to, da niso tako direktno izpostavljeni izkoriščevalcem. Ti moji ljubi sodrugi so jerebice, zaj- ci, srne, musi in tudi medvedi me pogosto obiščejo. Vsi ti moji div- jji znanci so mi v veliko zabavo in veselje, kakoršnega ne more uživati niti vsaki milijonar, kajše borni delavci po nevarnih jamah in prašnih in z dimom zakajenih tovarnah.

No, pa nikar ne mislite, dragi čitateљи N. V., da jaz nimam časo- pisja, ker sem v divjini. Sneg je zapadel, moje pasti so nastavljene za roparske živali, moja kabina je vtrjena z mahom in zemljo, pod kapom visi par uhlačev, v peči gori, vse je v najboljšem redu v moji trdnjavi. Ne mučim se ne po- nobno zrak imam svež in čist, oko li in okoli mene je tiho in mirno. Tako sedem v moji kabini, sežem po listu, ki sem ga prej ta dan prinesel iz bližnje slovenske na- selbine, ki se imenuje prestavljeno v slovensko nekako približno "Si- rov otok reke."

Ljudje v tej naselbini so taki, da najraje čitajo dopise izmed svo- je ožje nove domovine, in čisto upravičeni so do te stvari. Razu- mi se, da vsak človek, ki živi dol- ga leta v enem in istem kraju, pozna razmere po okolici. On do- bro ve za pot od hiše do bližnje- ga rudnika, do saluna, do trgovine in zopet nazaj domu. Ti naši patrijotje ponavljajo to pot leta in leta. Eno bi vam pa rekel, če mi ne boste zamerili, dragi moji sosed, da vi še ne poznate omega lepega pregovora, ki pravi: "V slogi je moč." Če ga pa poznate, se pa ne ravnate po njemu, in to razvidim iz vaših dopisov. Dopisi ki prihajajo po redko iz vaše velike naselbine, so prava fotografija vas, dopisnikov, in kažejo ne- slojo, ki vas drži z vsemi krem- plji. In poleg nesloge vlada med vami še nevednost, in mnogo je praznih glav, ki verujejo še v prastare historije iz temnih ča- sov.

Pred nekaj leti bil sem na sta- novanju v slovenski hiši, bilo nas je en dueat in pol. Ko sem prišel prvič v hišo sem se oziral okoli, da dobim kak časopis. Pa vse za- man, ni ga bilo med osemnajstimi delavci ne enega časopisa. Mirno sem opazoval te junake Marije Terezije. Pogovarjali so se od strahov, kako se postijo v starem kraju, kako hodijo k svetem Joštu po stopnicah po kolenih, kako pol- ljubujejo nek stari žid pri Celov- cu in drugo tako šaro. Združene Države, dežela kjer služijo kruh, so jim bile pa popolnoma špan- ska vas.

Pred kakimi petimi leti je po- ročal nek rojak v S. N., da so se razna društva združila, in so ske- nila napraviti svoj Društveni dom. Minulo je pet let, pa vaše dvorane še ni. So rojaki med va- mi, ki delujejo na to, da bi se zgradil Slovenski dom, a žalibog teh je jako malo. Poglejte naše rojake po družih naselbinah. V mnogih krajih, kjer je veliko manj rojakov kot po naselbinah na železnem okrožju, in kjer imajo tu- di manjše plače, imajo svoje dru- štvene dvorane, celo posamezna društva imajo v večih krajih svoj dom. Vi pa imaste osem društev, pa še nimate svoje dvorane, in ste 100 let za Finci, četudi jih je po- lovice manj kot je vas.

Da ni med vami nobenega poli- tičnega napredka je kriv prepri- zaradi vaših verskih naziranj. Vi se grizete za peno pri tem vas pa vaši izkoriščevalci izrabljajo od vseh strani. Kar te ne peče, ne gasi — in tako pusti tudi ve- ro v cerkvi, pusti naj jo duhovni varujejo, ti delavci pa delaj za svoje interese, za svoje koristi. Ka- liko jih je še med vami, ki se bo- ljijo pekla in so rajše praveati sužnji kot pa, da bi se vpali ra- biti svoj lasten um, ker to bi bil

smrten greh. Med vami je, žali- bog, še mnogo slovenskih hiš, ki nimajo niti enega časopisa; so bu- tice, ki znajo čitat, pa nikdar ne čitajo. Mi opravljamo najtežja de- la v Združenih Državah zato ker nismo imeli prilike izobraziti se v mladoisti, sedaj se pa nečemo iz- obraziti; da, nekateri rojaki so ce- lo ponosni na to, da so kontrolh- terji, da smejo delati trdo kot ži- vina. Mnogi se opirajo na oni pre- govor, ki pravi: "Bog je ustvaril človeka, da dela." Ne pomisljo pa, da je treba za delo plačila, in, da služijo isti največ, ki naj- manj delajo.

No pa pustimo delo in obrnimo se do društvene dvorane, kedar in kam je boste postavili. Predno za- čnete se pogovorite temeljito, skli- čite shod, povabite govornike, in vdeležite se shoda vsi, tako delav- ci kot trgovci, tako možki kot ženske, tako mladi kot stari, tako revni kot premožni, če jih je kaj med Slovenci. Skrbite za dobro podlago najprej, in najboljša pod- laga je sloga. Dokler ne boste slo- žni ne boste imeli podlage za Slo- venski dom ali Društveni dom, ka- kovkoli bi že to poslojpe krstili.

Za časa konvencije J. S. K. J. se je čitalo, da želite, da bi zboro- vala prihodnjč pri vas. Kam pa boste dlihi delegate, kaj jim bo- ste pokazali kot znak vašega na- predka. Vaše mestece je izvrstno za konvencijo, a bodite uverjeni, da se bodo društva ozirala najpr- vo na one kraje, kjer imajo Slo- venci svoj Slovenski Dom, in to je povsem pravilno.

Ni moj namen koga žaliti ra- di slabih razmer, a kritika je opra- vičena in na mestu v kolikor se zadene vas, in še mnogih drugih takih krajev, in zato sem priprav- ljen vsak zagovor mojih mnenj. Vi se preveč obrekujete, preveč je osebnega prepira, in zakrivilo so ga isti, ki se bjejejo po prsih re- koč "requisicat in pace." Kristus je vedno priporočal ljubezen ven- dar ste vi katoliški strokovnjaki isti, ki psujete kar na debelo. Vi radi zahajate v cerkev, in če ste se tam naučili tačega postopanja, učiti se morate iz naprednih čas- nikov boljše olike in največjega nika: "Ljubi svojega bližnjega kot samega sebe. Pozdrav!

Sosed.

ROJAKOM V RAVNANJE.

Rojaki v Ely, Minn., in okolici! Kadar pošiljate denar po Ameri- ki, poslužujte se Bank Money Order, ki je bolj praktičen in cenejši, kakor poštni Money Order. — Premeni se lahko povsod, in v slu- čaju, da se izgubi, se vam denar v kratkem povrne nazaj. Za vsako pošiljatev dobite pobotnico. Do- bijo se pri First State Bank of Ely kjer se lahko v materinščini po- menite. Banka je odprta vsak dan od 9. ure jutraj do 3. ure popold- ne, in vsako sredo in soboto zve- čer od 7. do 8. ure. Banka izvršuje tudi vsa druga bančna in notarska dela, posebno se še priporoča za menjavo čekov, katere izplačuje brez odbitkov.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Rojak Frank Žnidar je potoval- ni zastopnik za Narodni Vestnik. Nahaja se sedaj v državi Penn- sylvaniji. Rojak Žnidar je poobla- ščen pobirati naročnino, oglave in naročila za tiskovine. Cenjene ro- jake in rojakinje uljudno prosim- o, da ga blagovolijo prijazno sprejeti, in da mu gredo na roko. Spoštovanjem NARODNI VESTNIK.

Pozor! Pozor! Pozor!
Z malim denarjem veliko zabave!
Najboljši in najnovejši
GRAMOFON samo

\$7.50

Naročite si najnovejši GRAMOFON, s katerim si lahko nazaj prijetno zabavo z najlepšimi pesmi in godbo za mal denar. Naš GRAMOFON je popolnoma nova iznajdba. Nadkrilja druge radi čistega, močnega glasu, vsled tega vam ga najtopleje po- ročamo. Ako si naročite naš GRAMOFON, smo prepričani, da dete z njim jako zadovoljni.

Prodajamo tudi igralne plošče najboljših pesnikov in godben- po 65c komad. Naše plošče so izdelane popolnoma iz nove snovi in pri vporabljenju nikakor ne pokvarijo. Ako padejo, se ne razpad- in to dejstvo jim daje prednost pred vsemi drugimi izdelki. Jamčimo najboljšo in pošteno postržo s tem, da v slučaju ne- dovoljnosti naročnikom denar vrnemo. Vsa naročila se morajo plačati. Cenik pošljemo vsakomur brezplačno. Pišite ponj.

BENKO RUS & C
11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

NAZNANILO

vsem Slovincem po Minnesoti, da sem glavni prodajalec zem- ljišč, lotov, pri Steel Plant, Gary in New Duluth, ter glavni za- stopnik štirih največjih Insurance Company. Zavarujem hiše in pohištvo za slučaj ognja. Preskrbujem prepise zemljišč, vsr- vshum dolžna pisma in pooblastila za Ameriko in Evropo, sploh vsa notarska opravila.

Max Volčanšek

Telephone 104

509 Grant Ave.

Eveleth, Minn.

Duluth Brewing & Malting Co.
Duluth, Minn.

Vari najboljšo in rojakom dobro znano pivo v steklenicah pod imenom „REX“ kakor :: tudi pivo v sodčkih. ::

Math. Kostainshek

upravitelj za Mesaba Range, Virginia, Minn.

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blagajnik.

THE FIRST STATE BANK OF ELY

PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.

se vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje denar- na vse strani sveta ter čekovni promet. Itranilne vloge obrestuje po

3% od sto

od dneva vloge.

Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim drža- vnim nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z obvezano Union Invest- ment Co. iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so interesirani glavni bankirji iz Chicago in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas

absolutno varne.

DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene so vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ognju, istotako izvršujemo vsa notarska dela.

Pridite k nam zamenjati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. — Z nami posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

W. J. RIETOW, predsednik. GEORGE HELLER, podpredsednik. O. FOESTE, blagajnik. O. KAUFMANN, pomočni blagajnik.

Glavnica in rezervni sklad

\$365,000.00

GERMAN BANK

Najstarejša in največja banka v Sheboygan, Wis.

plačuje od hranilnih vlog 3%

Posilja denar v STARO DOMOVINO, prodaja PAROBRODNE

KARTE za vse parobrodne črte. Izdeluje vsakovrstne menjave

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" za
Baltimore and Ohio železnico
CHICAGO do NEW YORKA

Pišite: R. C. HAASE,

ST. PAUL, MINN.

Northwestern Passenger Agent, po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice do parnika.

Črna žena.

Zgodovinski roman. — Priredil Javoran.

(Dalje.)

Kar izražajo te vrstice, to so morali biti približno občutki, ki so jih imeli trnobradatega, napol meščanski oblečenega moža, ki je že korakal v poletni vročini po Kranjskem in zdaj ravno šel na samotnih gozdnih stezicah po Jelovici proti njenemu severnemu obronku. Ravnokar je dospel na zelne planinske senožeti, kjer se je manah odprl čaroben razgled po vsem bliskem kotu. Mož je sedel in strmel predse v blejsko okolico.

Da, in kaj je vse čutil ob tem pogledu, je pač ostalo skrito v njegovem srcu. — Kakor dragocen zaklad ali kakor skrbno zasačeno se mu je zdelo, da stoji na nebeško lepo pokrajino skalni vrhovi, ki se ne boje mogočnih orkanov, ki se pa tudi ne strašijo pred neprestano glodačim zobom časa. — Ozrl se je na pogleda, pa vseh čuvajev — na Triglav; z mogočno in neupogljivo svojo glavo se je dvigal orjaški, kristalni stvor nebotično kvišku; njezino belo čelo je še vedno blestelo v sto in sto različnih svetlobnih žarkih, a na temenu je bil že obrobljen s precej širokim, toplim rjavim robom, ki so mu ga vrezali vroči solnčni žarki.

Mož je sedel na mehko travo in si ogledal svojo bližnjo okolico. Okoli njega se je razveseljevalo nad bujnim zelenjem in nad peščenimi cvetjem, ki je krasil naravo. Včasih se je zganila trava in se pomiknila, kakor da bi se odprla, in vendar ni bilo slišati niti najmanjšega vetriča; obenem pa je puhtel iz zemlje nekakšen rahel prijeten vonj.

Nedopovedljivo prijetna, skoro sanjarska tihota je vladala tu na planini in nič je ni motilo, niti najmanjši vetrič, niti najmanjši nemir.

Bradatemu možu se je zdelo, da je prišel na popolnoma drug svet, daleč proč iz življenja in zemskega pehanja — kjer živi on. — Le plamin zamolklo zvonjenje kravjega zvoneca, ali pa se razlegalo po zraku pritajeno cerkveno zvonjenje, kakor pripoveduje pastirje, da ga večkrat čujejo v popolnoma tihih gorskih krajinah. — Bregar, zakaj nihče drugi ni bil mož s črno brado, je mislil in sanjal.

Danes je bil praznik sv. Jakoba. Kmalu bo minulo pol leta — dolgega in težkega, odkar je ob cerkvi sv. Vida pokopal svojo vročekrvno, strastno ciganko. Tedne in tedne je žaloval za njo in zdelo se mu je, da bo nezvest, če bi šel zopet k zlatolasi, ljubezni ženi v svojo domovino, k ženi, ki pa vendar ni bila njegova prava žena.

In vendar so ga tudi na to vezale svete vezi; s pravo, globoko, ljubeznivo je ljubil le njo in nikdar jo ni nehal ljubiti, ko mu je bilo pač dovoljeno v teh razmerah. — Težke, pretresljive boje je bojeval France v zadnjih mesecih; sednjič je pa vendar prišel do javnosti in do odličnega sklepa. Podoba ljubeče Zalke, ki je naravno v domovini koprnela po njemu, in podoba nežnega dečka — njegovega otroka — sta ga v sanjah neprestano vlekli in vabili v domovino. Čim živahnije in čim vabljivejšo so bile sanje, tembolj je bilo njegovo hrepenenje — in slednič se ni mogel več premagati. Podal je svojo hišo in posestvo v Bjelini poveljništvu cesarskega mejniškega četa, denar večinoma razdelil ubogim kot miloščino za

mir in pokoj svoje nesrečne, mrtve žene. Zase je pridržal samo toliko, kolikor je mislil, da si je prislužil s svojo lastno pridnostjo — kakih tisoč tolarjev.

Ker je čas, za katerega se je bil pogodil pri najemniški četi, že potekel, zato je lahko dobil odločno pismo in potem je šel s koprnečim srecem, vedno hitreje in hitreje proti domovini — proti Gorenjski.

Med dolgo potjo so ga često mučile bolesterne predstave, težke slutnje in zagonetni dvomi. Kako naj stopi pred Zalko in ji razreši uganko "črne žene"? Kaj, če ne bo mogla prenesti sramote, da je živela v neveljavnem zakonu? Kaj, če ga ne bo mogla več ljubiti, ki bo izvedela, da je bil poročen z drugo in vrhutega se s ciganko? Kako bridko si je moral pač očitati, da je pred poroko Zalki zakrivil skrivnost svojega prejšnjega življenja in jo tako rekoč prevaril! Nemara se ga bo vstrašila, precej ko ga bo zagledala, in ga bo pahnila od sebe kot tuja.

Ob trenutkih, ko so težko izkušane moža napadle take in podobne misli z najhujšo silo, je često obstal na poti in premišljeval, naj gre li rajši nazaj nego naprej. Toda moč ljubezni je zmagovala in ga vsakikrat siloma vlekla naprej. Četudi mu Zalka ne bi mogla odpustiti, saj svoje dete mora videti še enkrat — še samo enkrat — in potem bo zopet z mirnejšim srecem lahko odšel med svet. —

Včasih pa so razjasnile njegovo čelo svetlejšje podobe in njegova prsa je navdalo nedopovedljivo sladko npanje; ob takih trenutkih mu je bil pa najhitrejši korak prepričan in zahotelo se mu je peroti, da bi z njimi zletel čez drn in strm, hitro kakor lahka ptica in tem preje dospel do cilja svojega hrepenenja in svojih neutešljivih želja.

In ko je danes neposredno pred ciljem sedel na zeleni senožeti ravno nad svojim domovjem, med bujnim zelenjem in peštrim ter dehtečim cvetjem, ko je zopet vsrkaval sveži gorenjski zrak in ko so tako prijetno božali njegova lica domači solnčni žarki, tedaj se je razlil na njegovo obličje sveti mir in nedopovedljiva rajska sreča kakor bi bil dospel v nebo.

Naenkrat je skočil pokonci in glasno in krepko, skoraj ukajoče, je zakričal dol v nižino: —

"Ze prihajam, Zalka! — Francek, oče pride!"

Mahoma je vrgel svojo usnjato torbo čez rame, zagrabil z desnicco močno palico in potem je šel nizdol kot bi ga nesel veter. Na kamnjski goličavi ob žuborečem brdskem potoku je nekoliko ostal in se ozrl po skalni stezi proti "slepemu Bogu;" pa takoj se je zopet obrnil in krenil proti Brdom. Kmalu pa je zopet obstal in se ozrl na križ, ki je stal tik ob poti. Bil je to le površno obtesan, nizek križ s precej široko streho; les je bil že precej trhel in zato belkasto: siv. Kristusove podobe ni bilo na križu, pač pa je bila na križišču obeh tramov pritrjena bela deska, na kateri so bile zapisane z neokretnimi, deloma že izbrisanimi črkami sledeče vrstice:

"Gospod, ki si človeški rod odrešil in tisočerm bolno že srce utešil: varuj i nas, da smrt nesrečna nas ne zadene in ne kazen večna; Čuj nas in naše zemlje rod!"

Ko je Bregar s klobukom v roki bral te vrstice, mu je zagomezalo mrzlo po hrbtu in odskočil je korak nazaj. Opomin pred nesrečno smrtjo je vzbudil v njegovem srecu nedopovedljivo bojaznen in strah. — Kaj, če Zalka ni več med živimi? — Če nemara ni mogla prenesti svoje nesreče in jo je grenkao smrt tako zarano pokosila?

"O križani gospod in Bog, prihrani mi to trpljenje!" je zakričal in potem je drvil po poti naprej kakor bi ga podil sovražnik.

(Dalje prihodnjč.)

ZNAK DOBRE OBLEKE

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za moške in fante; najbolje blago po primernih in poštenih cenah.

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN
poseti naš

Ely Opera House

kjer bodeš videl krasne, naj-novejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjava-mo jih vsak dan. — Za obil-en poset se priporoča

VODSTVO.

Prepričajte se o istinitosti!

Poskusite enkrat sodeček mojega naj-boljšega rdečega vina iz Euclid groz-dja. Za pristnost jamčim, ker ga lahko rabi vsak mašnik pri sv. daritvi. Vina imam veliko v zalogi. Cena \$24.00 bar-rel. Postrežba točna in v popolno zado-voljnost.

Za obilna naročila se priporoča

Louis Lah,
trgovec z vinom
1033 62nd St., N. E., CLEVELAND, O.

John Bartol
CHISHOLM, MINN.

Grocerijska prodajalna

NAJSTAREJŠI SLOVENSKI TRGOVEC V MINNESOTI. PRIHRANIM VAM DENAR NA VSEH POTREBŠČINAH PREPRIČAJTE SE!

Frank Veranth
ELY, Minn. - Phone 96.

PRIPOROČA SE ROJAKOM ZA NAROCILA TRDEGA IN MEHKEGA PREMOGA.

Narocite pravčasno, da boste imeli kadar rabite.

SLOVENSKA GOSTILNA
Frank Medved
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.

PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.

NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSNIMI PIJACAMI.

Elco Theatre
ELY, MINN.

VAM VEDNO NUDI NAJ-BOLJŠE PREMIKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VAB-LJENI, DA NAS OBISČETE.

Naše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.

VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.

Predstave se začno vsak večer ob 8. in 9. uri. — Za sobote in nedelje imamo posebne programe, katerih ne smete zamuditi, da ne boste obžalovali.

J. A. GRAVES, lastnik

Helo prijatelj!

Kadar si žejen, ali če te tare maček, oglasi se v gostilni

"Pri mačku"
(Anchor Bar)

Kadar prideš s poulično karo, oglasi se na 311—3rd Ave. za dobro pokrepčilo ali za vse druge posle, kjer boš vedno dobro postrežen.

na 311—3 Ave.
HIBBING, MINN.
JOHN POUŠA, lastnik.

First National Bank,
EVELETH, MINN.
Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.
KAPITAL IN PREOSTANEK
\$122.000.00
Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.
Parobrodni listi za vse črte.
Placamo obresti po 3 od sto.

KDOR ČITA POLUTEDNIK "NARODNI VESTNIK" IZVE NAJNOVEJŠE NOVICE IN PODKUJE SE V VEDAH, KI SO ZA PRAKTIČNO ŽIVLJENJE POTREBNE.

FIRST NATIONAL BANK
Chisholm - - Minn.

Kapital \$25.000. Preostanek \$29.318.
Osebna odgovornost \$5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.

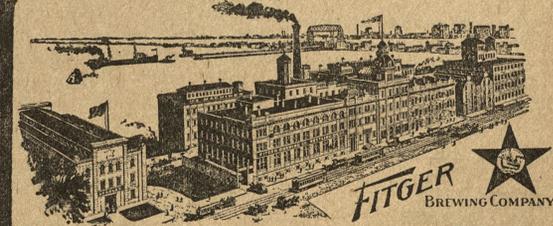
Posebno pozornost dajemo Slovincem.

Pridite in se prepričajte!

CENTRALNA LECA. SOBE S PARNO KURJAVO, TOPLIO IN MRZLO VODO. ČISTO NA NOVO OPREMLJENO. UREJENE PO NAJBOLJ MORDERNEM NACINU.

Park Hotel
ILIJA RATKOVICH, lastnik
ŠTEV. 531, VOGAL ZAPADNE ŠESTE AVENUE IN SUPERIOR STREET
TELEFON: MELROSE 1673. DULUTH, MINN.
SE PRIPOROČA SLOVINCEM ZA OBILEN POSET. CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA.

SPOMINJAJTE SE SLOVEN. ZAVETIŠČA V AMERIKI.

Fitger Brewing Co.
Duluth - Minn.
Večna slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristinih snovij.
Josip Gerzin
zastopnik za ELY, Minnesota.

M. F. SKALA, agent za
"Pabst" Milwaukee in
"Peoples" Duluth pivo.
Fina zaloga domačih in importiranih pijač vsake vrste, smodke in vse kar spada v gostilniško ovrt. Se uljudno priporoča vsem cenjenim rojakom v
ELY, MINN.
Telephone No 52.

V SLUŽBI KALIFA.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji. Spisal Starogorski. — Prevel Dr. Velimir Deželich.

(Dalje.)

— Gotov sem — odvrne Hešam — ali dovoli, da še enkrat pogledam to sobo, v kateri sem preživel toliko ugodnih dni.

— Bjim se, da naju ne zasačijo.

Hešam mahne žalostno z roko.

— Bojiš se! V resnici so to žalostne besede, ki je govoriš svojemu nekdanjemu vladarju. Bojiš se! Ai nisi mogel zbrati svojo telesno stražo in uničiti mojega sovraga in rešiti mojo čast? Ali nisi mogel premagati nevedneža in posavititi mene na mesto, katero mi pripada?

— O moj gospodar, ako bi mogel to storiti, ne bil bi sedaj tu, ne bi užival tvojo slavo in sijaj.

— Ali tvoji Hrvati niso več hrabri in zvesti?

— Zvesti so in hrabri, ali premalo jih je, da premagajo tvoje prijatelje. Pri tem niti vsi v Kordovi niso. Ali ne boj se! Pride tvoj čas in Hrvati store svoje, da rešijo onega, kateremu pripada oblast in slava. Ti zapuščas alkaraz, sijajno svojo palačo, kakor be-gamec in ubožec, ali veruj mi, moja naloga bo, da se povrne slaven nazaj kot kalif ter zasiješ, kakor solnce Kordovi in vsemu svetu.

Solza se je pojavila v Hešamovih očeh.

— Edini Alah zna, kdaj bo to?

— Edini on, res je, ali moja naloga bo, da ne čakaš dolgo.

— Dobri moj Wadha, dobri moj junak, verujem ti. Ali kdo ve, ali se ti posreči.

— Samo, ako ne bo več glave na mojem vratu, se mi ta naka-za izjalovi.

Hešam je bil gotov. Vzel je še iz neke tajne skrinje v zidu si-jajne dragulje in se pripravil na odhod. Čelo mu je bilo mračno in vnelo se je, da je slno žalosten.

Ko je šel nekaj korakov se je ustavil.

— Wadha! Čuj me! Ali se še lahko poslovim od svoje Aise?

— Kaj ti pade na um? — vzklikne Wadha — samo ženskega joka in krika še nama treba, da vse pokvari.

— Naj toraj bude — reče Hešam.

Sedaj ni rekel besedice, nego je šel nem za Wadhom.

Ta ga je vodil po dolgih koridorih cesarskega gradu, ki so se razglašali sem in tja, dokler nista obstala pri nekaj železnih vratih.

Wadha je izvelkel ključ in ga vtaknil v ključavnico.

Teško so se odprla vrata in zapazilo se ozke stopnice, ki so vo-ljno navzdol.

Na prvi stopnici je gorela lojeva svetilka, ki je razsvetljevala sive stene in kamnite stebre. Wadha je zaprl za seboj vrata in

rešena sva!

Hešam vztrepeta.

— To imenuješ rešitev, a v resnici je pravi pekcl.

Bojazen in nezaupnost sta se mu zarcailila na obrazu.

— Wadha, ti si mi bil vedno zvest in dober.

— Da, gospodar!

— In vendar si me pripeljal sem?

— Da, gospodar!

— Wadha, ali je to plačilo za vsa moja dobra dela, katera sem

(Dalje prihodnjč.)

priznanjem. Navpičnost, nato v vodoravnost kentavr se začne s podvojnjo naglico, se nagne na stran, da štrli desno krilo v nebo levo v naše glave in se zasukne v strogem polkrogu, da človek za hip ne ve, ali naj išče Pegoudovo glavo na tej strani perutnice, ali na oni.

"Zdaj se preobrne, z glavo navzdol." se trga iz grl okrog mene. Pegoudu se očitvidno ne muči.

Velikanski ptič se zopet zravna, se vzpne pokonci in kakor bi hlastnila lastovka po mušici, se začne naprej in se prekruče v zraku dobesedno prekruče, kakor paglavca na travniku. Še nekaj nagibanja, nekaj zračnega pogugavanja in močeni perutaš prijadra v ne navadno v strmi črti z elegantno umerjenostjo v zeleno strnišče, čisto nalaho, kakor bi priletel vrabec s plota.

Izpred hangarja hiti proti njemu avtomobil, Pegoud se izvije po rutašu iz oprsja, znezi ga nalože na avtomobil in dirja z njim mimo nas Pegoud se smeje, se priklanja, od zdravlja z roko.

"Kako je dobro rejen in kako se smeje — prav mič ga ni zdelala voznja," se čudi bleda gospodična.

"Zakaj se kaže?" mrda ogromna milostiva.

"Da se prdstavi občinstvu — častni odhod," jo podučuje slabikav, droban soprog.

"Avijatiške frankfurtarice, Pegoudove frankfurtarice!" ribari krivonogi pohabljenec s cinasto kljuko v zasoparjenem vrču.

Po kratkem premoru, še preden je prodal vsak prisotnik svojo neslanost in pohabljenec svoje klo base je perutaš zopet ropotal nad nami. Ne nadoma se je pojavil pred njim velik črn vran in jadrak neslišno, v močehnih, počasnih plahutajih proti jugu. Ti samozavestni plahutaji so padli na občinstvo kakor hladni, molčeč porog spretnega. Vran je odjadral za obzorje, Pegoud se je zavrtal v visavi. Prej je bil obljubil, da ne bo letal nad občinstvom a v zraku se je za objubo malo menil, kakor bi ga veselilo, vzbujati v zijalih pod seboj — za kontrast poleg njegove prešernosti — tisto filistrsko zono: "Če mi zdajci zmanjka sape in mi prileti na teme?" Ponavljal je prejšnje prekopicavanje in izpolnil tudi isto veliko pričakovanje in izpolnil tudi isto veliko pričakovanje: po enem prekuju je obstal z glavo navzdol, z nogami proti nebu in se tako polagoma bližal zemlji. Sredi pota se je mahoma zopet okrenil, premeril letališče v raznih legah in smerih ter se nato kakor prvikrat spustil na tla. Se en poslovljen odhod v avtomobilu, nekaj mahanja rok, nekaj kliev in občinstvo se je vsulo proti izhodu.

Obrazi so bili nekoliko čemrni za spoznanje očarani — nemški obrazi pred francoskim avijatikom; tri krona vstopnine so plačali in Pegoud se vendar — ni nblil. A. Labud.

A. P. Čehov:

ZLOČIN.

Iz rušnice prestavil Ferjan. "Kdo je tu?"

Nitakega odgovora. Čuvaj ne vidi ničesar, vendar sliši jasno med bučanjem vetra in šumenja drevoja, da gre nekdo pred njim po aleji. Marčeva noč, oblačna in temna, je zavila zemljo in čuvaj se zdi, kot bi se zemlja, nebo in on sam s svojimi mislimi spojili v nekaj neizrečeno velikega, neprodno tipnega. Iti more le s pomočjo tipanja.

"Kdo je tu?" vpraša čuvaj zopet, in zazdi s mu, da sliši šepetanje smejanje. "Kdo je tu?"

"Jaz, očka..." odgovori starikavi glas.

"Da, toda kdo si?"

"Jaz... neki mimoidoči člo. Kakšen mimoidoči?" zakliče čuvaj jezno, hoteč na tak način maskirati svojo bojazn.

"Sam vrag te nosi tukaj. Ponoči se vlačiš, satan, po pokopališču!"

"Ali je tukaj pokopališče?"

"I kaj pač neki? Seveda, pokopališče! Ali ne vidiš?"

"O-ho-ho-hh... Nebeška Kraljica!" je bil čuti glas starega moža. "Ničesar ne vidim, očka, ničesar... poglej vendar, kakšna tema, tema! Temno je, ta tema, očka! O-ho-ho-hh..."

"Da, toda kdo si?"

"Pravi hudiči, taki ponočnja-ki... Da, to so romarji! Pijanci." mrmra čuvaj, ki so ga pomirilo besede in vzdihovanje potnikovo. "Z vami samo grešimo. Cel dan pi-jejo taki ljudje, zvečer jih gonijo okrog hudobni duhovi. Toda zdi se mi, da nisi tu sam, da sta dva, trije."

"Sam sem, očka, sam. Čisto sam. O-ho-ho-hh, naši grehi..." Čuvaj se začne ob moza in ob- stoji. "Kako si pa prišel sem?" ga vpraša.

"Zašel sem ljubi mož. Šel sem v Mitrijevski mlin in sem zašel."

"Heja! Ali je tu pot v Mitrijevski mlin? Neumna glava! Kdor ho-če priti v Mitrijevski mlin, mora iti bolj na levo, iz mesta po glavni vozni cesti. Šel si dobre tri vr- ste preveč. Mislim, da si pogledal v mestu nekoliko preveč v koza- rec!"

"Grešil sem, očka, grešil sem. Resnično, bilo je tako, nočem gre- ha zamočlati. Kako pa naj grem dalje?"

"Pojdi vedno naravnost, naravnost po tem prostoru, dokler ne prideš do ograjenega prostora, tam pa se obrni takoj na levo in poi- di skozi ves cerkven dvor do vr- tate. Odpri jih in poi- di z Bogom. Pazi samo, da ne padeš v rov. Tam za cerkvijo poi- di po- lju, dokler ne prideš do glavne vo- zne ceste."

"Bog ti daj zdravje, očka. Ne- beška Kraljica naj te varuje in naj ti bo milostna. Toda ti bi me mogel spremiti, ljubi mož! Bodi tako dober, spremljaj me do vrat!"

"No, nimam časa! Poi- di sam!"

"Bodi milostljiv, pri Bogu bom molil zate. Ničesar ne vidim, tema je kot v rogu, ne vidim niti roke pred očmi. Ta tema, ta tema! Spre- mljaj me, prijatelj!"

"Da, imam pač čas ukvarjati se s spremljevanjem. Če bi hotel u- streči vsakemu, bi bilo večno spre- mljevanje vendar preveč."

"Za božjo voljo, spremljaj me! Ne vidim ničesar, in se bojim iti sam po pokopališču. Strašno je, strašno, zelo se bojim, dragi mož." "Da sem te moral dobiti," vz- dihne čuvaj. — "Nó, dobro, poi- di!"

Čuvaj in potnik odideta. Gresta tesno skupaj, rama — pri rami, in molčita. Mokri, silni veter jima brije naravnost v obraz in nevidna drevesa stresajo šumeč in škripajo- čo velike rosne kaplje doli na tla. Vsa aleja je pokrita z umazanimi lužami.

"Ene stvari ne morem umeti," reče čuvaj po daljšem molku, — "kakso si prišel sem? Vrata so vendar zaprta. Ali si skočil čez plot, kaj? Če si skočil čez plot, po- tem je to za starega moža — za dnja stvar!"

"Ne vem, očka, ne vem. Kako sem prišel sem, sam ne vem. Gotovo se je igral z menoj sam vrag. Božja kazen je. Resnično, vrago- va igra, satan me je zapeljal. Ti pa, očka, ti si gotovo čuvaj?"

"Čuvaj sem."

"Ali se edini čuvaj pokopali- šča?"

Vetrova moč je bila tako veli- ka, da sta oba obstala nekaj mi- nut. Ko čuvaj opazi, da veter ne piha več tako močno, odgovori:

"Trije smo, eden leži vsled mr- zlice, drugi pa spi. Menjava se."

"Tako, tako, bratec, tako. Kak- šen vihar je, kakšen vihar! Goto- vo ga slišijo tudi dragi mrtvi! Tu- li kot ljuta zver... Oh, ho, oh..."

"Odkod pa prihajaš?"

"Od daleč. Od daleč sem, iz Vologde. Romam v sveta mesta in molim za dobre ljudi. — Gospod, reši nas in usmili se nas!"

Čuvaj nekoliko postoji, da bi si prižgal ljubo pipico. Stopi za po- tnikovo hrbet in porabi nekaj žve- plenke. Plamenček prve žveplenke razsvetli za trenutek desni kos ale- je, beli spomenik z angeljem in temen križ; plamenček druge žve- plenke, ki je svetlo vspلماتeta in ugasilna v viharju, je kot blisk osvetlila levo stran in iz teme se je pokazal vogal neke mreže; tre- tja žveplenka razsvetli na desno in levo beli spomenik, temni križ in mrežo, ki obdaja grob nekega otroka.

"Spijo dragi mrtvi, preljubi!" mrmra potnik in glasno vzdihne.

"Spijo bogati in revni, pametni in neumni, dobri in hudobni. Vsi so enaki. In spali bodo, dokler jih ne pokliče tromba k zadnji sodbi. Bog jih pripelje v svoj raj in jim podeli večni mir."

"Sedaj homimo tukaj, a prišel bo čas, ko bodo tudi mi počivali," pravi čuvaj.

"UNCLE SAM" NAMERAVA VSTANOVITI VSEUČILIŠČE

Columbus, O., 24. novembra. — Dr. W. O. Thompson, predsednik državnega vseučilišča za Ohio je izpovedal, da namerava zvezna vlada v Washington vstanoviti v mestu Washington največje vseučilišče sveta, ki bo znano pod imenom "The University of the United States."

Predsednik Wilson je naklon- jen tem predlogu, in pri prihod- njem zasedanju kongresa se bo govorilo o tem, da se dovoli pol- milijona dolarjev kot začetek glavnice za to šolo.

SALUNARJEM NALOŽENA VISOKA "LICENSE."

Bear Creek, Minn., 26. novem- bra. — Občinski odbor je na pri- tisk "anti-saloon league," ki ho- če "posušiti" vso Minnesoto prej- ko mogoče, vzlet trem salunar- jem dovoljenje točiti opojne pija- če in četrtemu salunarju, edinemu v mestu, je naložil \$5000. — Li- cense. Mesteece ima le 900 prebi- valecev.

ZELAYA OBDOLŽEN DVEH UMOROV.

Washington, 25. novembra. — Zvezni detektivi v New Yorku iščejo prejšnjega predsednika re- publike Nikaragua, Jose Santos Zelaya, ki je obdolžen umora dveh podanihkov Združenih Dr- žav.

Generalni pravdnik McRynolds je izdal zaporno povelje na željo vlade Nikaragua. Amerikane Leonard Gross in Laray Caumon sta bila usmrčena leta 1909 na po- velje predsednika Zelaya.

STAVKARJI V COLORADO SE SNIDEJO S KAPITALISTI

Denver, Colo., 26. novembra. — Prva seja med baronom premoga in med stavkarji je določena za danes. Mnenje je, da se bodo na sprtni stranki poravnali.

Stavka traja že tretji mesec, ven- dar je to prvič, da so se sešli delo- dajalci in delavci, da se pogovori- jo glede spornih točk.

Vesela povest o "Nemcu." Zna- ni argentinski športnik Peter Lo- pez, je pripeljal s seboj iz Ham- burga dva jelena, ki ju je izpustil v svoj ograjen gozd. Lovski per- sonal Lopezov je nazval jelena "Nemca," ker sta bila prpeljana z Nemčije. Pri gonji, ki so jo pri- redili v jeseni, je bil eden izmed jelenov ustreljen. Lopez je to spo- ročil svojemu sinu v Buenos Aire- su brzojavno in sicer z besedami: Eden Nemeč ustrelen! S slastjo smo ga snedli. Čuden slučaj pa je bil, da je bil brzojavni uradnik v Buenos Airesu Nemeč. Skrajno vznemirjen in ozvolovljen vsled te krvave brzojavke, je brzojavko konfisciral ter jo poslal nemškemu konzulu. Konzul je poslal brzojavko o "ljudožrcih" poslaniku in ta zunanjemu ministru. Grozil je mednarodni konflikt. Začeli so pre- iskovati, kdo je bil oni snedeni Nemeč, kdo ga je snedel itd. In končno se je zadeva rešila, seveda v splošno zadovoljnost. Ljudje so se smejali, le nemški brzojavni uradnik je žalostno ogledoval svoj — odelki nos.

Oderuhi v Bosni. "Hrv. Dnev- niku se poroča iz Dervente o ne- srannem početju oderuhov v ta- mošnjem okraju z begovsko zeml- ljo. Beg se kaj malega zadoži in oderuh ga začne tirjati. Da se og- ne sramoti, ponudi oderuhu svoje- ga kmeta, to je del posesti, ki jo obdeluje po ena kmečká družina. Na to je oderuh komaj čakal; hi- tro gre v zemljeknjižni urad, kjer posestvo prepíše nase in navede kot kupno ceno dvakratno vsoto. Drugi teden dobi kmet obvestilo, da je prodan. Kaj storiti. Pač ima pravico prvokupa, toda plačati mora dvakrat več, nego bi bil, če bi bil kupil neposredno od bega. Tako delajo oderuhi kmetom sil- no škodo.

Krokodil v Renu. Iz Mannhei- ma poročajo: Blizu mesta Landho- fen ob Renu so ubili fantje 1 in pol metra dolgega krokodila, ki se je solnčil ob obrežju reke Ren. Kako je prišel krokodil v reko Ren, še ni dognano. Brčas je ušel kake potujoči menzarji.

PORTUGAL BO PREOSNOVIL ARMADO.

Oporto, Portugal, 11. novembra. Portugalski parlament je dovolil vladi \$80,000,000 za preosnovno vojske in mornarice.

Mali oglasnik.

IŠČEM SVOJEGA SINA.

Kdor rojakov ve za naslov mo- jega sina John Košlar, blagovoli naj mi ga naznani. V slučaju pa, ako bi sam čital ta oglas, naj se zglaš sam. Jaz njegova mati, srč- no želim da bi ga videla, kajti mi- nulo je že 14 let, odkar sem ga zad- ajkrat čela Zvedel sem, da je že pred nekaj meseci odpotoval v Ameriko. Neža Košlar, Eveleth, Minn.

Podpisani prošim, da poravna Jos. Seršen, rodom iz Grada pri Cerkljah, Gorenjsko, takoj svoj dolg pri meni. Skrivaj si se mi več mesecev, sedaj pa sem vendar zve- del za tvoj naslov. Ako mi ne poš- leš v kratkem, boš imel velike stroške še posebej. Frank Galoit, Box 32, Beaver, Wis.

KJE JE?

JOHN STIH-A, doma iz Črnomlja na Dolenjskem. Pred tremi meseci je bil pri meni na hrani in je delal pri drilu in je z drilom vred odšel na Biwabik, Minn. Po odhodu mi je dvakrat pisal; ko sem ga pa opozorila na njegov dolg, pa ni več ne duha ne sluha za njim. — Kdor ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, za kar mu bodem zelo hvaležna. Fani Drobnich, Box 58, Buhl, Minn.

IŠČEM

svojega sina JOŽEF ŠKUFCA. — Pred več leti bival je v Denver, Colo. Prosim vljudno rojake, če kateri ve za njegov naslov, da bi bil tako prijazen in mi ga nazna- nil, najbolje pa je če se sam pri- javi. Jaz, kot njegov oče, mu imam sporočiti izelo važne zadeve. Jožef Škufca, gostilna pri kolodvoru, P. Višnjagora, Kranjsko.

IŠČE SE!

Rojak Franč Dremelj iz Toma- že vasi na Dolenjskem. V Ameri- ki je nekaj nad pol leta in sicer je bil pred časom na McKinley, Minn. Čakajo ga jako važne no- vice. Piše naj sam, ali pa če kdo drugi ve njegov naslov, naj blagovoli to poročati na Joseph Tomič, 405 West Michigan Street, Duluth Minn.

ZAHVALA.

Pri mojem odhodu iz Eveletha v New Duluth se srčno poslavljam od vseh naših prijateljev in prijat- eljic in zahvaljujem iskreno vse za naklonjenje in postrežbo, oso- bito pa izrekan mojo iskreno zah- valo za vse cenjenima družina- ma Louis in Johana Kotnik ter Tomaž in Frančiška Bučar. Bog vam daj zdravje in srečo!

Marija Debeve.

SLUŽBE IŠČE

v pekovski stroki popolnoma iz- urjen pomočnik, ki je delal že več let po raznih mestih v starem kra- ju ter si pridobil vsestranskega znanja. Govori slovensko in nem- ško. — Tozadevna pisma nasloviti je: Gasper Hartmann, 112 Grand Ave., Eveleth, Minn. (2x)

CONRAD & HARD POGREB- NIKI IN KONCESIONIRAMA MAZILCA. Wan- kegan, Ill. Tel. št. 95. Priporočamo se Slovencem in Hrvatom. Vozovi za po- grebe in svatbe vedno na razpolo- go. Zaloga vsakovrstnih krst. Pokličete nas lahko podnevu ali ponoči.

BURKE & WRIGHT, (THE RED FRONT), 115 So. Genesee St., Waukegan, Ill. Tel. št. 732. Slovencem in Hrvatom v Waukegan in okolici priporočamo našo dobro znano trgovino z železnico, brit- vami, noži in barvami. Izvršujemo tu- di kleparska dela. Cene zmerne.

J. A. PETROSHIUS pogrebnik, No. Chicago Ill. Tel. št. 965. Priporo- čamo se Slovencem in Hrvatom, kadar po- trebujete vozove za svatbe ali pogre- be, katere ima vedno na razpolo- go cenjeji cen kot drugje. Velika izber krst po nizki cenl. Pogrebe prevzema po dogovoru.

JOSIAH COLLINS pogrebnik in zalagatelj o- kvirjev za slike, 80. RANGE, MICH. Tel. št. 786 J. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujete po- grebnika, ali če potrebujete okvir in steklo za sliko. Postrežba točna in za- dovoljiva. Cene nižje kot drugod.

A. RYNKSES, trgovec s premogom in drvami, State St. near 22nd St., North Chicago, pisarna 1907 Marion St. Zaloga vsakovrstnega premoga in drv po najnižji cenl. Posebno se priporoča Slovencem in Hrvatom za obila naročila. Tel. št. 595

GARY LUMBER CO. Commonwealth Ave. & House Street NEW DULUTH, GARY, MINN. STAVBNI LES, ŠINGLI TRDI LES ZA POD CEMENTNI OMET IN CEVI ZA ODVOD VODE STAVBNI PAPIR ZA STENE IN STREHE.

PRISTOPAJTE K PODPOR- NIM DRUŠTVAM IN JEDNO- TAM!

American Exchange Bank VIRGINIA — MINN. Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu. Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste. 3% obresti od vlog.

Frank Brand — TRGOVEC — Z GROCERIJOM MESOM IN KONFEKCIJSKIM BLAGOM 201-203 Commonwealth Ave., NEW DULUTH, MINN. Priporoča se Slovencem in Hrva- tom v obilen poset., Cene zmerne.

POZOR, ROJAKI! Dobil sem iz Washingtona za svoja zdravila se- rialno številko, ki jamči, da so zdra- vila prava in ko- ristna. Po dolgem ča- su se mi je posre- čilo iznajti pravo Alpen tinkturo in Pomado proti iz- padanju in za rast las, kakoršne še dosedaj ni bi- lo na svetu, od katere moškimi in ženskam gosti in dolgi lasje resni- čno popolno zra- stejo, ne bodo več izpadali in ne osi- vili. — Ravno ta- ko zrastejo moškimi v 6 tednih krasni brki popolnoma. Revmatizem v rokah in nogah ter križičah v 8 dneh popol- noma odpravim; kurja očesa, bradavi- ce, potne noge in ozebline se popolno odstranijo. Da je to resnica, jam- čim s \$500. Pišite po cenik, katerega pošljem zastonj. — JAKOB WAHOT, 1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

NAZNAVILLO IN PRIPOROČILO. Rojakom in rojakinjam na Ran- gu vljudno naznavjam, da jih bo obiskal rojak ANTON HRAST, kateri je opravičen pobirati na- ročnino, oglašje ter naročila na ti- skovine. Cenjene rojake in krajevne za- stopnike prosimo, da ga vljudno sprejmejo ter mu gredo po moči na roko pri precej težkem delu v nepoznatih naselbinah. S spoštovanjem NARODNI VESTNIK.

\$100 FINE To St. Paul MINNEAPOLIS and CHICAGO MILWAUKEE SLENDID TRAINS Electric Lighted Vacuum Cleaned TICKET OFFICES: DULUTH—J. P. Geary, D. P. A. City office, Spalding Hotel block. Depot, corner Superior St. and Sixth Ave. West. SUPERIOR—J. D. Morrissey, G. A. City office, 823 Tower Ave. Depot, corner Win- ter St. and Ogden Ave.

Samostojno Slov.-Hrv. Podporno Društvo Složni Bratje Ustanovljeno 1 svečana 1913, Eveleth, Minn. Društveni odbor: Predsednik: John Intihar, Box 123. Podpredsednik: Fr. Okcen, Box 124. I. tajnik: Frank Peterlin, Box 706. II. tajnik: Anton Lavrič. Blagajnik: Josip Francej, Grand Av. Bolniški odbor: Frank Blatnik, predsednik. Math. Hrovat za mesto. Gregor Gregorič za Spruce Loc. Frank Platnar. Nadzorniki: John Tanko, Frank Stružel, John Kapus. Društveni zdravnik: Dr. Johnson. Redne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvoran Jozef- Francelj. Dragi rojaki Slovenci in Hrvati! Zanimajte se za naše podporno društvo, katero vam nudi lepo podporo v slučaju bolezni.

Svoji k svojim! Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjim iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo ure- jeno in bogato založeno grocerijsko trgovino. V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje pro- daje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Gene zmerne, potrebna solidna. Naročila se dostavljajo tuđi na dom. ROJAKI PODPRAJTE ROJAKA Za mnogobrojen poset in naklonjenost se vljudno priporoča MATH. VIDAS, slovenska trgovina, BIWABIK, MINN. Telefon 63.

ELCORA MATTAFFA & FASHION SO NAJBOLJŠE SMODKE V DULUTHU. KATERE IZDELUJE DULUTH CIGAR CO. W. A. KEHTEL, 118-120 W. Michigan St., Duluth, Minn.

Slovenski gostilničarji pozor! Moja tvrdka, je prva in edina slovenska samostojna, ki importira žganje naravnost s Kranjskega. IMPORTIRAN KRANJSKI BRINJEVEC, IMPORTIRAN KRANJSKI SLIVOVEC, IMPORTIRAN KRANJSKI TROPINOVEC, HIGH LIVE BITTERS (Grenčec), PRAVO ZDRAVILNO GRENKO VINO. A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

POZOR: Rojakom po Minnesoti in po drugih okrajih se naznavja- da se loti, ki so na prodaj v Gary, Minn., pri eni največji jeklar- ni v Ameriki še lahko dobijo po primerni cenl, to je, za kratek čas. Ker je naseljevanje vedno številnejše, prišla je družba do zaključka, da bo moral cena lotam povzdigniti. Zato rojaki, kateri hočete naložiti svoj denar sigurno in da vam bodo nosil višje obresti, imate sedaj priliko, da ga vložite v zemljišče na Gary, Minn. Za natančna navodila se je obrniti na: MAKŠ VOLCANSEK, zastopnik GARY LAND CO., Eveleth, Minn. FRANK TORCAR, zastopnik, Gary, New Duluth, Minn. ali pa na: GARY LAND CO. DULUTH, MINN. GEN'L OFFICE, 202 PALLADIO BUILDING, Townsite Office, Cor. Commonwealth Ave and Gary St., GARY, MINN.

FIRST NATIONAL BANKA DULUTH - MINN. Glavnica - - - - \$500,000. Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - \$1,550,000. V to banko vlaga država svoje vrednosti. Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.